

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศิลปกรรมศาสตร์

วิชาภูมิสถาปัตย์

บทเรียนการสอนวิชาชุดक्रमมูลทางไปรษณีย์

ของครูสุภา พ.ศ. ๒๔๙๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

คณะอาจารย์

๑. นายชวน อังสุละโยธิน
๒. นางสมนา คำทอง
๓. นางสาวจิตชม กาญจนโชติ

บทเรียนการสอนวิชาชุดक्रमมูลทางไปรษณีย์

ของครูสุภา พ.ศ. ๒๔๙๗

วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

บทเรียนที่ ๒๓

ประวัติศาสตร์ทั่วไป

ตอน ๑-ประวัติมนุษยชาติ

บทที่ ๑

กำเนิดและความคลี่คลายของมนุษย์

มนุษย์เริ่มเดินทาง ในครั้งดึกดำบรรพ์นั้นโดยย่อมมีลักษณะแตกต่างจาก
ในปัจจุบันอย่างมากมาย ไม่มีตึก ไม่มีถนนหนทาง ไม่มีไร่นา ไม่มีบ้านเรือน ร้านโรงก่
เรือนครกตึก เรือกลไฟก่ รถมอเตอร์กลไฟก่ เหล่านี้ย่อมไม่มีทั้งสิ้น จะเหี้ยมแ
ไปทางไหนจะพบแต่ป่าดง ทุบข้าง ไปรงข้าง หรือมีจะนั้นจะพบแต่ทุ่งหญ้าแต่ไปสุด
ลูกหลดคา ในป่าดงเหล่านี้จะมีสัตว์นานาชนิดท่องเที่ยวหาอาหารอยู่เป็นฝูง ๆ สัตว์
ที่มีในคราวกระนั้นได้แก่ จวป่า ควป่า ม้าป่า เสือซึ่งมีเขี้ยวยาว และสัตว์อื่น ๆ ที่เรา
เคยเห็นกันอยู่ในทุกวันนี้

ครั้นต่อมาอีกประมาณนับด้วยแสนปีมาแล้ว มนุษย์เราจึงเริ่มปรากฏขึ้นบนโลก แต่ก่อนที่มนุษย์เราจะมีรูปร่างอย่างที่เป็นอย่างนี้ จะเป็นเวลาที่ท้องฟ้ามืดมิดจนการมาแลดูที่ด้านที่ไกลออกไปก็หาไม่เลยที่จะยืนยันลงไปได้ไม่ เมื่อมนุษย์ปรากฏขึ้น เขาจะเห็นได้ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ยกย่องสรรเสริญนั้นล้วนแต่เป็นศัตรูของเขาทั้งสิ้น ดังตัวอย่างมากที่โลกกว่าและแข็งแรงกว่า พันธะเดิมของสัตว์ก็โลกกว่าและแข็งแรงกว่ามนุษย์ ทั้งยังวิ่งเร็วกว่ามนุษย์ธรรมดาอีกด้วย แทบว่าโลกาภิวัตน์ที่มนุษย์เราจะอยู่รอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้มันน้อยที่สุด

แต่ทว่าพระเจ้าได้ประทานสิ่งหนึ่งให้แก่มนุษย์ซึ่งมีคุณค่ายิ่งกว่า ชีวี และ เดิมและยาวของสัตว์เหล่านั้น นั่นคือสมองซึ่งมีคุณค่ายิ่งกว่าสมองของสัตว์อื่น ๆ ทั้งหมด ในสมองแรกมนุษย์ยังไม่ทราบคอกว่าสมองของเขาที่มีคุณค่าต่อเขาอย่างไรบ้าง แต่เขาก็เกิดความรู้สึกคุณค่าของมันเป็นขั้นทีละน้อย ๆ และใช้สมองของเขาสร้างสัตว์รังสรรค์ต่าง ๆ ขึ้นขึ้นเป็นเหตุให้เขาอยู่ได้โดยปลอดภัย และมีความผาสุกยิ่งกว่าสัตว์ทั้งหลายอื่น

มนุษย์หาอาหารกินได้อย่างไร ปัญหาใหญ่หลวงที่สุดของมนุษย์ ก็คือต้องหาอะไรมาอย่างกิน ครั้นกระนั้นเขาต้องเที่ยวไปตามน้ำตามตม เก็บผลหมากรากไม้กินตามแต่จะหาได้ เขาสุรรากไม้ด้วยมือตนเอง เมื่อต้องการกินเนื้อก็เที่ยวไล่จับสัตว์เล็ก ๆ เช่น กระจ่างเป็นคัน และเมื่อจับมันได้ เขาก็ฉีกมันออกและกินทั้งดิบ ๆ ผู้ชายผู้หญิงและเด็ก แต่จะคนต่างต้องหาอาหารกินเองโดยไม่มีภารแบ่งปันกันนั้นแน่นอน แม้จะพ่อแม่จะแบ่งอาหารให้ลูกเด็ก ๆ บ้าง แต่ก็แบ่งให้ใช้อย่างน้อยที่สุด นอกนั้นหวนหาเงินถ้าหมีตนเอง

ในครั้งกระนั้น สัตว์บางชนิดก็อาจจะหนีเร้นไปอยู่ในป่าเขาเกินที่มนุษย์เราจะจับเป็นได้ง่าย ๆ ฉะนั้น มนุษย์คงจะได้เกิดความคิดที่จะให้ได้อีกอันนั้นมา ในสมองแรกเขาคงจะหัดทำเครื่องมือมาทำเป็นตะขอของสำหรับขว้าง และต่อมาเขาจะใช้หินขว้างไปยังสัตว์นั้น แต่จะเป็นในกรณีใดก็ตาม ก็หมายความว่ามนุษย์ต้องการให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ได้ใจที่สุด และถูกสัตว์ที่ต้องการอย่างหนักที่สุด ไม่หรือหินที่เร่ในกรณีดังกล่าว

แล้ว เราเรียกว่า “เครื่องมือ” (Tools) และโดยที่มนุษย์มีสมองดีกว่าสัตว์ มนุษย์จึงพยายามศึกษาคิดประดิษฐ์การใช้เครื่องมือของเขาให้ดีขึ้น

การสร้างเครื่องมือ ครั้นแล้วมนุษย์เราก็คิดทำสิ่งหนึ่งขึ้นดีกว่าของที่เคยได้ทำมาแต่ก่อนเลย นั่นคือเขาคิดแต่เพียงใช้สิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติเป็นเครื่องมือเท่านั้น หากยังรู้จักประดิษฐ์ขึ้นใหม่อีกด้วย ในครั้งแรกนั้นวัตถุที่แรงที่สุดก็ได้แก่หิน เขาจึงเอาหินมาขึ้นหนึ่ง แล้วใช้หินอีกก้อนหนึ่งทุบลงไปอย่างแรง กระทั่งทำให้ด้านหนึ่งของก้อนหินนั้นมีความแหลมคมตามที่ต้องการ

มนุษย์ในครั้งแรกนี้จะทำหินที่ประดิษฐ์ขึ้น แล้วคมแทงสัตว์ให้ตาย ได้ง่ายกว่าวิธีที่เคยทำมาแล้ว เครื่องมือชนิดนี้เรียกว่า “ขวานกำปั้น” (Fist Hatchets) ทั้งนี้เพราะเขาทุบหินใหม่ลักษณะคล้ายขวาน แล้วแทนที่จะถือด้วยขวานด้วยมืออย่างปัจจุบัน เขากลับใช้มือกำขวานข้างด้าน ขวานกำปั้นเป็นสิ่งที่ได้แก่ที่มนุษย์เรารู้จักประดิษฐ์ขึ้นในโลกนี้ หรือจะกล่าวได้ว่าเป็นหลักการเริ่มต้นแก่การประดิษฐ์ของมนุษย์ก็ได้

หินต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาตินั้น ย่อมมีหลายอย่างหลายชนิด หลังจากที่ได้คิดจะทำเครื่องมือด้วยหินต่าง ๆ เหล่านี้แล้ว มนุษย์เราก็คิดว่า หินชนิดหนึ่งสามารถทุบให้เรียบเกลี้ยงได้ดีกว่าชนิดอื่น ๆ หินชนิดนี้เรียกว่า หินเหล็กไฟ (Flints) ในการทำให้หินเหล็กไฟแตกแยกออกเป็นชิ้น ๆ นี้ มนุษย์รู้ว่าคนไม่จำเป็นต้องออกแรงมากนักพอที่จะหาได้เรียนรู้ด้วยว่า เมื่อเขาใช้หินหรือกระดูกกดลงไปในด้านหนึ่งของหินเหล็กไฟชิ้นใดชิ้นหนึ่งแล้ว หินเหล็กไฟนั้นจะแตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย ส่วนที่เหลืออยู่ก็เรียบเกลี้ยงไม่ขรุขระ ด้วยวิธีเช่นนี้มนุษย์ก็สามารถประดิษฐ์เครื่องมือที่ค่อนข้างปราณีตและเป็นรูปเป็นร่างขึ้นด้วยหินก้อน ๆ อาทิ เช่น มีด หอก ไม้สำหรับพุ่งไปเฉียดสัตว์ และเครื่องมืออื่น ๆ อีกบ้าง การทำเครื่องมือด้วยหินที่ปราณีตถึงขนาดนี้ก็คงกินเวลาหลายร้อยปี และรู้จักนำเขากระดูกสัตว์มาไว้เป็นประโยชน์แทนของเดียวกันกับหินด้วย

ด้วยเครื่องมืตกตั้น มนุษย์สามารถกำจัดศัตรูที่มีขนาดใหญ่กว่าแต่ก่อนได้
 อาทิ เช่น วัว ควาย ม้า กวางเรนเดียร์ เป็นต้น ทำให้มีอาหารการกินพุ่มเพอ
 แลย่ำลึว่าในสมัยนั้นมนุษย์ยังกินเนื้อสัตว์ดิบ ๆ ขึ่ง

เนื่องจากมนุษย์จำต้องท่องเที่ยวไปเพื่อหาอาหาร เขาจึงไม่อยู่เป็นที่และจะ
 แยกย้ายภูมิดำเนาอยู่เรื่อยไป เขาจะอยู่ที่ไหนที่หนึ่งนาน ๆ ไม่ได้

มนุษย์อยู่ที่ไหนจึงจะปลอดภัย? ในเวลากลางวัน มนุษย์สามารถเฝ้า
 คอยดูศัตรูร้ายอยู่ได้ตลอดเวลา ฉะนั้น จึงสามารถป้องกันตัวให้พ้นจากศัตรูร้ายต่าง ๆ ได้
 แต่ในเวลากลางคืนเดามนุษย์จะท้ออย่างไร? ในเบองแรกเขาจะบินขึ้นไปนอนบน
 ต้นไม้ พอสว่างจึงกลับลงมา

ครั้นต่อมานาน ๆ เข้า มนุษย์ได้เห็นสัตว์บางจำพวกกลานเข้าไปหลบนอนในถ้ำ
 มนุษย์จึงได้เริ่มเข้าไปนอนในถ้ำในเวลากลางคืนบ้าง และในฤดูหนาวมนุษย์ก็เข้าไปอาศัย
 นอนเช่นเดียวกับ สัตว์อยู่ ภายในถ้ำอาจจะมืดและเย็นและ แต่อากาศภายในก็อบอุ่นกว่า
 และปลอดภัยกว่าที่โล่งแจ้ง มนุษย์จะสะสมอาหารไว้ในถ้ำเพื่อไว้กินระหว่างฤดูหนาว
 การที่มนุษย์เข้าไปอาศัยอยู่ในถ้ำ มีประโยชน์คือการศึกษาค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์
 อย่างมากมาย เพราะภายในถ้ำต่าง ๆ นี้เองที่ได้รู้จักพบกระดูกและเครื่องใช้ต่าง ๆ
 ของมนุษย์ และนำมาเป็นเครื่องประกอบการค้นคว้าและการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์
 ได้เป็นอย่างดี

การใช้ภาษา ภาษาของมนุษย์ในเบองแรกนั้น ดันนิฐานกันว่ามนุษย์
 ไม่ต่างอะไรไปจากสัตว์นัก กล่าวคือ แรกทีเดียวจะเปล่งเสียงเป็นสัญญาณบอกให้ทราบ
 ถึงอันตรายที่จะเกิดแก่พวกหรือหมู่คณะเท่านั้น แล้วต่อมาถึงได้ประดิษฐ์คำให้มากพอที่
 จะพูดอะไรกันรู้เรื่อง ต่อจากนั้นมนุษย์ก็ค่อยใกล้ชิดกันก็เริ่มสนทนาปราศัยกัน วาง
 แผนการทำงานพร้อมกันและร่วมกัน รู้จักที่จะอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน รู้จักถ้อยที่
 ถ้อยอาศัยกัน ด้วยประการดังกล่าวความเป็นอยู่ของมนุษย์ ก็ย่างเข้ามาสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม
 ขึ้นเราเรียกว่า “อารยธรรม” ดังนั้นเราจึงกล่าวได้ว่า ก่อที่มนุษย์จะเดินทางมาพบ
 อารยธรรมนั้น มนุษย์ก็ได้เดินทางมาไกลนักหนาทีเดียว

ภาษารวย ให้มนุษย์รู้จักใช้ความคิด เมื่อภาษารวยเขี้ยวออกไป ความคิดของมนุษย์ก็ขยายตามภาษาออกไปด้วย

มนุษย์รู้จักทำให้ร่างกายอบอุ่นได้อย่างไร? ในยุคที่เราดำรงถาวรลง โลกมีความหนาวยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นอันมาก ฉะนั้น การทำความอบอุ่นให้แก่ร่างกายจึงเป็นภาระที่ยากเย็นที่สุด

เบื้องต้นที่เดียวมนุษย์ยังไม่เครื่องนุ่งห่ม แต่หลังจากที่มนุษย์รู้จักสร้างเครื่องมือให้ตนจนพอที่จะใช้ประหารสัตว์ใหญ่ ๆ เช่นหมีได้แล้ว มนุษย์ก็ใช้หนังของสัตว์มาห่มห่อร่างกาย ความจริงผิวหนังนั้นหาได้พอเหมาะเจาะกับร่างกายไม่ แต่มันก็ยิ่งดีกว่าที่ไม่มีอะไรเลยเฉย และหลังจากที่มนุษย์เรียนรู้การใช้กระดูกสัตว์เป็นเข็มแล้ว เขาก็รู้จักเอาปลายผิวหนังเข็บคอเขาคอยกันได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น เสื้อผ้าของเขาอบอุ่นจนสมควรบรรยายขึ้นกว่าแต่ก่อน

อย่างไรก็ตาม สิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์นำมาสวมได้นั้น หาได้มุ่งหมายเพื่อความอบอุ่นทั้งหมดไม่ ตัวอย่างเช่นเขาใช้ใบไม้ก่อกองไฟ และเดินดัดตัวมาร้อยเป็นสายร้อยต่อมคอ ทั้งนี้ก็โดยเขาคิดว่ามันช่วยทำให้เกิดความอบอุ่นตามธรรมชาติ

การใช้ไฟ ตลอดระยะเวลาหลายพันหลายหมื่นปีที่ผ่านมา มนุษย์ยังไม่รู้จักใช้ไฟ แต่มนุษย์สมัยนั้นคงจะเคยเห็นไฟไหม้ป่าอันเกิดจากอุบัติเหตุมาแล้ว และเขาคงจะต้องรู้แน่นอนทีเดียวว่า ถ้าเขายืนอยู่ใกล้ไฟเขาจะรู้สึกอบอุ่นขึ้นมา

มนุษย์เป็นสัตว์จำพวกเดียวที่ไม่กลัวไฟ สัตว์อื่น ๆ จะพากันวิ่งหนีไฟทั้งนั้น แต่ในเบื้องต้นแรก ๆ มนุษย์ก็คงจะกลัวไฟเหมือนกัน แต่ในที่สุดคงจะมีมนุษย์ที่กล้าหาญสักคนหนึ่ง นำเขากิ่งไม้ใบไม้ที่ติดไฟกลับมาอย่างถาวร มนุษย์ครั้งนั้นคงไม่ยอมให้ไฟดับเป็นแน่ เพราะถ้าดับแล้วเขาก็ไม่รู้ว่าจะจุดมันขึ้นใหม่ได้อย่างไร ดังนั้นเขาคงจะให้ผู้หญิงและเด็กเก็บใบไม้แห้ง ๆ มาจุดให้ไฟติดต่อกันอยู่เรื่อย ๆ ไป และสะสมเสบียงอาหารไว้ในถ้ำเพื่อกินในฤดูหนาว

เหตุนี้ มนุษย์จึงได้รับความอบอุ่นและมีความสะดวก ทั้งความปลอดภัย
ยิ่งกว่าแต่ก่อน เพราะเหตุว่าไม่มีสัตว์ป่าจะกล้าเข้ามาใกล้ของไฟ เป็นครั้งแรก
ในโลกที่มนุษย์เริ่มรู้จักว่าเขาจะนำสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาตินี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์คือเขา
ได้ เขารับรู้ถึงพลังพุ่มใจในตัวของเขาและในการกระทำของตนเอง เขารับรู้ว่าเขา
สามารถพิชิตสัตว์ใหญ่ที่สุดที่เขาได้เคยเห็นหนึ่ง ๆ นั่นเสีย

อนึ่ง ควรจะเข้าใจด้วยว่าเครื่องเป็นครั้งแรกที่งานของผู้หญิงแตกต่างออกไป
จากงานของผู้ชาย ผู้หญิงต้องอยู่กับบ้านและคอยดูไฟไว้อย่าให้ดับได้ อย่างไรก็ตาม
หลังจากที่ไฟได้แล้ว ผู้หญิงก็ยังทำงานอื่น ๆ อีก เช่น ถอดหนังสัตว์ที่ถูกล่ามาใหม่ ๆ
แล้วนำไปตากให้แห้ง เย็บหนังสัตว์เหล่านั้นทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม ฉะนั้น งานเหล่านี้จึงถือว่าเป็น
เป็นงานของผู้หญิงมาแต่สมัยดึกดำบรรพ์

จนแล้วค่อย ๆ มนุษย์คนหนึ่งเกิดความขึ้นใหม่ว่า ไม่ใช่เพียงจะจุดไฟ
ไฟเท่านั้น แต่ยังรู้จักคิดไฟอีกด้วย ไม่มีใครทราบว่ามันฉลาดที่เป็นต้นคิดในเรื่องนี้เป็นใคร
แต่ก็นับว่าเป็นการพบที่ใหญ่มากที่สุดคนหนึ่ง ในประวัติศาสตร์ของโลก การทำไฟในครั้งนั้น
อาจทำได้สองวิธีคือใช้ไม้แห้งสองชิ้นมาถูกันเข้า หรือจะใช้หินเหล็กไฟกระทบกันให้
เกิดประกายไฟแลบดังไปยังสิ่งนั้น ๆ ก็ได้ หลังจากการค้นพบอันใหญ่นี้แล้ว มนุษย์
ก็ไม่ต้องเคียดแค้นว่าเมื่อไฟดับแล้วจะทำอย่างไรจึงจะคิด เพราะเขาสามารถคิดไฟได้เสมอ

ต่อมาอีกชั่วระยะเวลาหนึ่งคงจะมีใครสักคนหนึ่งค้นพบความจริงอีกว่า ถ้า
เขาเอาน้ำมันมาวางไว้ใกล้ ๆ ไฟแล้ว จะทำให้มันระเหิดแตกต่างจากเดิมมาก ดูเหมือนจะ
ขรุขระกว่าเสียซ้ำ ด้วยประการดังนี้จึงเกิดวิธีปรุงอาหารขึ้น ในขั้นแรกมนุษย์คงใช้ไม้
เสียบเนื้อย่างบนไฟก่อน แล้วจึงรู้จักปรุงในลักษณะอื่นต่อไป

เรื่องเล่าแรก ๆ เพื่อกันจะเข้าใจประโยชน์อย่างหนึ่งของไฟเราจะต้องทราบ
ด้วยว่าในครั้งดึกดำบรรพ์นั้น มนุษย์เดินทางจากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งอย่างไร ครั้ง
นั้นไม่มีตรอก ไม่มีถนน ไม่มีทางหลวง มีแต่เพียงทางซึ่งสัตว์เดินลงไปค้นหาในถ้ำ
หรือแม่น้ำเท่านั้น ฉะนั้น มนุษย์จึงจำต้องเดินบุกป่าไปอย่างช้า ๆ และหอบเอาเครื่องมี
ต่าง ๆ ติดตัวไปด้วย

เมื่อมาถึงแม่น้ำ เขาจะทำประการใด? เบื้องแรกที่เคยมนุษย์คงหัดว่ายน้ำ โดยकुठ้อย่างจากสัตว์น้ำ แต่ขณะที่ว่ายน้ำไปเขาหาอำนาจนำข้าวของติดตัวไปได้หรือไม่ ในเมื่อมนุษย์เห็นท่อนซุงใหญ่ลอยน้ำมา เขาก็เกิดความคิดขึ้นว่าจะวิ่ง ครั้นเราต้องขึ้นซุงก็ปรากฏว่าอาจทำให้ซุงลอยไปถึงที่หมายได้ ดังนั้นเขาจึงใช้ขวานหินตัดหัวท้ายซุง แล้วเขาก็ถากด้านหนึ่งให้เป็นสำหรับเป็นท่อน แต่การตัดไม้แข็ง ๆ ด้วยขวานหินนั้นเป็นงานที่ลำบากมาก แต่มนุษย์ก็คงปฏิบัติดังนี้เรื่อยมา เพราะเขายังไม่มีวิธีการใหม่ที่จะทำได้ดีกว่านั้น

หลังจากที่มนุษย์ได้เรียนรู้การใช้ไฟแล้ว เขาก็เกิดความคิดขึ้นใหม่อีกประการหนึ่ง คือเขาใช้ไฟเผาท่อนซุงด้านที่ถากไว้แบน ๆ ไม่ทางด้านนั้นก็กลายเป็นถ่านและค่อนข้างกว่าเนื้อไม้ดี ๆ แล้วเขาก็ขุดถ่านที่เป็นถ่านนี้ออกจนกระทั่งเป็นร่องกว้าง ภายใต้วงกว้างนี้เองเขาใช้เป็นที่นั่งพายแถมบรรจุของ ดังนั้นเรือกจึงเป็นเรือประเภทแรกที่สุดของมนุษย์

มนุษย์เรานึกถึงอะไรมา? ในครั้งศึกดาบรพโนห์ ดังที่มนุษย์นึกถึงมากที่สุดก็คือ เรื่องเกี่ยวกับอาหาร และอาหารในครั้งกระนั้นย่อมหมายความว่าความดีดีที่เราได้เผาคูสัตว์ที่เราล่าอย่างใกล้ชิด กระทั่งเขาจำลักษณะดีดีที่รบกวนร่างของมันเป็นอาหาร เกิดอันไหนของมันเป็นได้เป็นอย่างดี

ขณะที่เรานึกถึงสัตว์ที่เขาต้องการมาในการชกไปดำกรวดต้อ ๆ ไป เขาก็เขียนภาพสัตว์นั้น ๆ ไว้ บางทีเขาอาจจะเชื่อว่าภาพเขียนภาพไว้เช่นนั้นอาจทำให้เขาเกิดมีอภินิหารเหนือสัตว์นั้น ๆ ก็ได้ ภาพเหล่านี้เขาเขียนไว้ที่ผนังถ้ำในช่องถ้ำอันเป็นถ้ำมืด อายที่สุดไฟด้วยน้ำมันไรต์คิว พอมันแดงพอเห็นได้

ในถ้ำบางแห่งในทวีปยุโรปในปัจจุบัน จะปรากฏภาพเขียนเรณูนัยอยู่เป็นอันมาก บางภาพก็เขียนด้วยสีดำ และก็มีจำนวนมากที่ระบายด้วยสีแดงและสีเหลือง

นอกจากนี้เขายังได้คิดรูปสัตว์ต่าง ๆ ลงบนเครื่องมีที่ทำด้วยกระดูกสัตว์อีกด้วย และยังมีการปั้นทำด้วยดินบ้าง ด้วยดินเหนียวบ้าง แต่คงว่ามนุษย์ในสมัยที่เป็นคนถ้ำนั้นก็เป็นสัตว์ป่าที่มีสติปัญญา

นอกจากความเชื่อกันในมายาคำตรึงต่าง ๆ แล้ว มนุษย์สมัยแรกคงจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตในโลกหน้าด้วยเหมือนกัน เขามุ่งคนตายไว้และนำเอาเครื่องมือและสิ่งของงามต่าง ๆ ที่เขาคิดว่าคนเหล่านั้นต้องการใช้ในโลกหน้าฝังไว้กับศพด้วย ในการขุดกันภายในถ้ำต่าง ๆ มนุษย์วิทยาได้พบกระดูกของคนในถ้ำเหล่านั้นบ้างเหมือนกัน

กล่าวโดยทั่วไปแล้ว มนุษย์สมัยแรกดำรงชีวิตอยู่ด้วยชนัตราและควา
หยาบกระด้างมาปรการ เขากดสัตว์ตัวร้าย กดอหยาญ กดอหยาญทอญ ชีวิตมนุษย์ในสมัยนั้นน่าจะมีความผาสุกเลย

กระนั้นก็ตาม มนุษย์สมัยนั้นก็ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หลายอย่าง เขาเรียนรู้การนับ โดยใช้หินก้อนหินเล็ก ๆ และกิ่งไม้เล็ก ๆ ช่วย ในขั้นแรกเขามักนับเพียง "หนึ่ง" และ "สอง" เท่านั้น จำนวนนอกไปจากนั้นเขาเรียกว่า "มาก" ต่อจากนั้นเขาจึงเรียนรู้การนับถึง ๕ ถึง ๑๐ และเมื่อเรียนรู้เท่าไรพอ ทำให้เขานับได้ถึง ๒๐

เขาเริ่มเรียนรู้วันเวลาโดยการดูตำแหน่ง ของดวงอาทิตย์ เขารู้จักเวลาพระอาทิตย์ขึ้น เวลาเที่ยง และเวลาพระอาทิตย์ตก แม้ว่าเขายังไม่รู้จักเวลา ดินาพิภา ดินาพิภา หรือยี่สิบเอ็ดนาฬิกาก็ตาม เขานับวันโดยถือ "ดวงอาทิตย์" หรือ "ตะวัน" เป็นหลัก โดยกำหนดว่า ค่ำบดแห่งหนึ่งอยู่ห่างไกลจากที่ที่เขาอยู่ ๓ ดวงอาทิตย์ หรือ ๔ ดวงอาทิตย์ เป็นต้น เขารู้จักการนับ "ดวงจันทร์" ซึ่งคล้ายกับการนับเดือนในปัจจุบัน ที่เรารู้จักอยู่ต่าง ๆ แล้วด้วย

ใครเป็นผู้วางแผนการของหมู่คณะ มนุษย์คงจะมีความรู้มาช้านานแล้วว่า ดึงโคกตามที่เขาทำตามอ่าพังไม่ได้แล้ว เขาคงต้องร่วมมือกันทำ ถ้าพังคนเดียว แม้จะมีเครื่องมืออหยาญปากโคกไม่ดำมารดจะดังหารดตัวใหญ่ ๆ เช่นช้างงายาวนั้นได้

ดังนั้นมนุษย์เราจึงเริ่มออกล่าสัตว์เป็นกลุ่ม ๆ และอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวใหญ่ ๆ ทั้งหมายความว่า เขาคงมีผู้นำคนหนึ่ง และคนอื่น ๆ เป็นผู้ตาม คนที่นำอาจได้สูงสุดโตในครอบครัวมักจะได้รับหน้าที่เป็นผู้นำ เพราะเขาเป็นคนฉลาดที่สุด ส่วนคนอื่น ๆ จะต้องเรียนรู้การทำงานร่วมกันโดยไม่ต้องทำการสอน บทเรียนนี้เป็นบทเรียนที่ยากมาก • แต่เขาก็เรียนรู้จนได้

มนุษย์ในสมัยเริ่มแรกใช้เวลาประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ปี (แสนปี) ที่จะทำและ
เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังพรรณนามานี้ - ระยะเวลาที่ตกอยู่ในสมัยดังกล่าวนี้เราเรียกว่า ยุค
หินเก่า (Palaeolithic หรือ Old-Stone Age) ซึ่งมนุษย์เรียนรู้ทั้งหมดนั้นเป็นของง่าย
เฉยเหลือเกิน แต่ถ้าหากเราไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นแล้ว เชื่อว่าเราทุกคนจะทำ
ไม่ได้แม้แต่สิ่งเดียว

มนุษย์ในยุคหินต้องทำงานที่ยากลำบากที่สุด เป็นการวางทางให้ผู้ที่จะเดินต่อไป
สามารถก้าวไปสู่อารยธรรมได้เร็วยิ่งขึ้น ดังเราจะได้ทราบในบทต่อไป

บทที่ ๒

มนุษย์ในยุคหินใหม่

ยุคหินเก่ามีอายุตกอยู่ในระหว่างก่อนคริสตกัลวราช ๓๐,๐๐๐ ปีถึง ๓๐๐,๐๐๐ ปี
ในขณะปลายยุคนี้คนได้รู้จักวิธีทำเครื่องมือโดยวิธีขัดหินมาก เพราะฉะนั้น ต่อมาจึงเป็น
สมัยที่ใคร่ชื่อว่า ยุคหินใหม่ (Neolithic=New Stone Age) ว่าที่จริง คนได้ใช้เครื่องมือ
ในยุคหินเก่าให้เป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดีทีเดียว แต่เครื่องมือเหล่านั้นยังหยาบและหนัก
มาก ครั้นเวลาผ่านไปมีบางคนได้พบว่าหินที่ใช่เป็นเครื่องมือนั้นอาจจะเอาฝนกับหน้าผา
หรือก้อนหินใหญ่ ๆ ให้เรียบได้ เช่นเดียวกับเราขัดมีด เครื่องมือที่ฝนให้เรียบแล้วนั้น
ใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าเก่าเป็นอันมาก ต่อมาไม่ช้าก็รู้จักเอาไม้หรือกระดูกสัตว์มาผูกกับ
ขวานหินเป็นด้ามอีก ทำให้ใช้สะดวก จะใช้ตัดต้นไม้ก็ได้โดยง่าย

ในสมัยต่อมา คนได้เริ่มทำหน้าไม้ขึ้นใช้ยิงไปได้ไกล ๆ เมื่อหน้าไม้แล้ว
เวลาจะจับสัตว์เขาก็ไม่ต้องเข้างัดสัตว์อีกต่อไป เพียงแต่ยืนอยู่ใกล้ที่ที่สัตว์มาลงหน้าไม้
ไปทำให้สัตว์ที่อยู่ห่างออกไปหลาย ๆ วาตายหรือบาดเจ็บได้ ทำให้ไม่ต้องเหนื่อยเรอ
หรือโหยหวนตามสัตว์ไปเหมือนก่อน ๆ

เพราะถ้าไม่มีใครรู้จักทำด้อยเดียนั้นไว้แล้ว บางทีในทุกวันนี้ โรงงานซึ่งทำเครื่องจักร ประกอบด้วยด้อยเดียนั้นเป็นส่วนสำคัญ จะไม่เกิดขึ้นได้

เริ่มรู้จักปลูกพืช อย่างไรก็ดี การเลี้ยงสัตว์ได้กระทำกันในบางจำพวก บางเหล่าเท่านั้น พวกที่ยังคงเก็บผลไม้และผักสดกินเป็นอาหารก็ยังมีอยู่มาก เรา รู้กันเป็นเวลานานแล้วว่าต้นไม้ชนิดใดผลไม้มัน และผลไม้ชนิดใดที่ปลูกในดิน จะเกิดเป็น ต้นไม้ใหม่ในไม่ช้า และต้นไม้ใหม่ชนิดใดที่ปลูกในดินอีก คนจึงค้นคว้าหา ทดลองผลไม้เช่นมะเขือเทศมะเขือเทศ ฝรั่ง มะเขือเทศ และอื่นๆ ปลูกในดินใหม่ ปลูกในดินเก่า ปลูกในดินที่ปลูกแล้ว ปลูกในดินที่ปลูกใหม่

ไม่มีใครรู้ว่าความคิดที่จะเก็บพืชเขาไปปลูกในที่อื่นนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร หรือ ผู้ที่พบวิธีปลูกพืชจะเป็นหญิงหรือชายที่เลี้ยงไก่และเลี้ยงลูก เมื่อรู้ว่าพืชที่ปลูก ดินนั้นทำให้เกิดต้นไม้ขึ้นใหม่ก็ลองปลูกดูก็ได้ ๗ ที่อยู่ที่คนอาจจะดูแลได้ ความคิดเช่นนี้ เป็นความคิดที่สำคัญที่สุดอันหนึ่งของมนุษยชาติ หากไม่แล้วระบบสังคมของเราจะไม่ เป็นอย่างทุกวันนี้ก็ได้

คนในยุคหินใหม่ได้เริ่มปลูกพืชเช่น ข้าวสาลี และข้าวอื่น ๆ โดยใช้วิธีขุดหลุม ก่อน เมื่อรู้จักทำไร่แล้ว จึงรู้จักหว่าน การทำไร่ไถนาที่ขุดดินเป็นหลุมทำให้ คนมีกิจกรรมประจำวันที่จะต้องทำแน่นอน

สมบัติส่วนตัว เมื่อคนมีเรือส่วนตัวในน้ำที่เขาคิดจะดูแล ก็จำเป็นต้องมีที่อยู่ ในที่พืชจะออกงามที่สุด ดังนั้นเขาจึงพากันตั้งครอบครัวเป็นหลังแห่งหนึ่งตามหุบเขาที่มี แม่น้ำไหลผ่าน การเผ่าเผ่าเรือส่วนตัวในน้ำนั้นเป็น กิจกรรมที่จะต้อง กระทำกันเรื่อยไป หรืออย่างน้อยก็ ตลอดฤดู อันนั้นจึงเป็นเหตุให้คนจำแนกของส่วนตัวที่อยู่อาศัยอันถาวรขึ้น เขาเริ่มสร้างที่อยู่ด้วยโคลน ดิน อิฐ หรือหิน ก่อ บางพวกก็ต้องการความปลอดภัย แน่นหนายิ่งขึ้นไปอีก ก็ปลูกเรือของตนให้สูงลงในทะเลสาบจนพ้นน้ำก็พอได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้สัตว์เขาไปทำอันตรายเพราะมันอาศัยอยู่ในน้ำ นักประวัติศาสตร์ชานนาม คนเหล่านี้ว่า ชาวทะเลสาบ (Lake Dwellers) ซึ่งมีมนุษย์ได้เครื่องมือและเครื่องมือ ต่าง ๆ เป็นอันมากตามทะเลสาบที่คนในยุคหินอาศัยอยู่

อาศัยเหตุที่อาหารเป็นสิ่งทีแนบชิดแล้ว ครอบครองก็เป็นปกติแผนดิน ไม่มี
คนตายด้วยความอดอยากอย่างแต่ก่อน ผู้คนจึงคับคั่งขึ้น และทุก ๆ ครอบครองก็ต้องการ
ที่ดินสำหรับ "ทำกิน"

ก่อนหน้านั้นไป ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดินเลย แต่มีคนที่ดินตกตายเป็น
สมบัติส่วนตัวแล้ว มีการถือเอาที่ดินทำการเพาะปลูกนั้นเป็นของ ๆ คน สมบัติ
ส่วนตัวอันสำคัญยิ่งก็อยู่อย่างหลังก็คือสัตว์เลี้ยงเชื่อง สุนัข เป็ด ไก่ พอใจจะทำงานหนัก
กว่าคนอื่น ๆ ก็อาจจะมั่งมีสมบัติมากจนแฉะร่ำรวยได้

ในขณะนั้นคนมีความจำเป็นที่จะ ต้องการ ระวังเพื่อ กำหนดเขตที่ดินอัน เป็นสมบัติ
ส่วนตัวของตน มาตราฐานนั้นคนที่ใช้ในการวัดนั้นก็คือ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย อาทิ
เช่น ฝ่ามือ เท้า และช่วงยาวของแขน เป็นต้น

เริ่มวัดหมู่บ้าน เมื่อครอบครองเป็นปกติแผนดินแล้วผู้คนคับคั่งขึ้นแล้ว คน
ก็เริ่มอยู่ใกล้ติดกันเป็นหย่อม ๆ ตามที่ทำการเพาะปลูก เพื่อความปกติสุขบ้านที่คงอยู่
รวมกันเป็นหมู่บ้านเป็นคอกมีหัวหนาดำหรับถือถือถนัดการทะเลาะเบาะแว้ง ที่เกิดขึ้นใน ระหว่าง
ครอบครองต่าง ๆ ลักษณะการปกครองหมู่บ้านจึงเริ่มขึ้นเพราะเหตุนี้

เมื่อเริ่มวัดหมู่บ้านขึ้นแล้ว คนที่อยู่ใกล้ติดกันมากจนสามารถจะเวียนแบบ
อย่างกันได้ ถ้าเผอิญมีใครคนหนึ่งรู้จักทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นใหม่หรือดีกว่าเก่า ในไม่ช้า
ก็ตามอย่างกันทั่วไปทั้งหมู่บ้าน เพราะฉะนั้น การเปลี่ยนแปลงจึงเกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งกว่า
เมื่อครั้งอยู่กันโดดเดี่ยวตามลำพังนั้นมาก คนจึงเริ่มรู้จักภาควิชาในหมู่บ้านของตน เกิด
ถาวรภาพของที่อยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน

มนุษย์คอนปลายยุคหิน

เมื่อคนมีเมล็ดพืชสำหรับเก็บไว้กิน ในฤดูหนาวแล้ว ก็จำเป็นต้องมี ที่บรรจุ
เมล็ดพืชนั้น ในดินเก็บคนรู้จักเก็บเอาดินเหนียวมาถากเป็นกระถางหลาย ๆ นานมาแล้ว
แต่กระถางจำพวกนี้ยังมีช่องโหว่ ไปร่งทำให้เมล็ดพืชงอกไหม้ จึงจำเป็นต้องมีที่เก็บที่
ดีกว่า

วิธีทำที่เก็บของ คนจะนำดินครึ่งหนึ่งท่อนไปเอาดินเหนียวมาใส่กระถางหรือ
กระบุงสำหรับขังน้ำ แล้วเขาจะตักมันไว้ใกล้ ๆ กองไฟ ความร้อนจากกองไฟจะทำให้
ให้ดินนั้นแข็งขึ้น ไซ้เป็นที่เก็บอาหารได้อย่างดี เราไม่ทราบว่าการที่คนรู้จักปั้นหม้อ
จะเกิดจากเหตุนี้หรือไม่ แต่อย่างไรก็ดี การรู้จักเอาดินมาปั้นหม้อให้สำหรับเก็บอาหาร
นั้นก็ได้เกิดขึ้นในยุคหินใหม่นี้แล้ว ทั้งรู้จักใช้หม้อสำหรับหุงต้มอาหารอีกด้วย

หนึ่ง ในสมัยยุคหินเก่านี้ คนได้รู้จักทำเครื่องใช้ไม้สอยของคนเป็นลวดลาย
ต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้เครื่องใช้ไม้สอยเหล่านั้นดูสวยงามขึ้นอีก คนในยุคหินใหม่
ซึ่งมีเวลาว่างมากกว่าสมัยก่อนจึงได้คิดประดิษฐ์เครื่องใช้ไม้สอยของคนให้สวยงาม ยิ่งกว่า
เก่า ซึ่งลวดลายที่ภาชนะหม้อไหให้ดูงามที่สุดที่จะทำได้ บางทีก็เขียนเป็นรูปสัตว์ และ
ต่อมาเขียนเป็นรูปคน แล้วรู้จักทำหม้อให้กลมแป้นด้วยเครื่องนี้สำหรับปั้นหม้อ

หม้อและไหนั้นเป็นสิ่งที่อยู่ได้นาน ไม่ผุเปื่อยสลายไปเหมือนไม้ หรือโลหะ
บางอย่าง แม้ว่ามันจะแตกเป็นเสี่ยง ๆ ก็จริงอยู่ แต่เสี่ยงที่แตกแตกออกนั้นก็ยังคงอยู่
เพราะฉะนั้น เมื่อคนในสมัยปัจจุบันรู้จักคนพเนดินเพื่อศึกษาความเป็นไปของคนในสมัย
ดึกดำบรรพ์ จึงได้พบเศษหม้อและไหดินมากกว่าสิ่งอื่น

รู้จักทำเครื่องนุ่งห่มที่ให้ความสบายยิ่งขึ้น เนื่องจากคนรู้จักทำสิ่งต่าง ๆ
ได้ดียิ่งขึ้นกว่าเก่า และมีเวลาว่างมาก ที่ไหนคนจะพอใจนุ่งห่มแต่เพียงหนึ่งตัวเท่านั้น

ตั้งโต๊ะเก้าอี้มาแล้ว คนได้รู้จักเก็บเอาคันช้อนและหม้อมาใช้งานเป็นตระกร้า และกองจานเป็นเสื่อด้วย ปอเขาถูกรู้กว่าภายในตัวคนของมันมันเป็นเส้น ขาวและเหนียว ไรฝุ่นตั้งต่าง ๆ ได้ดี ทั้งรู้จักเอาใบปอขึ้นมาทำเป็นแหจับปลาอีกด้วย

ในตอนนั้นก็ชกเหมือนกัน ทั้งจะมีบางคนทักถามว่าคนอื่น ๆ เกิดความคิดริเริ่มเอาใบของปอมาชกกันเขาเป็นเส้นด้วย แล้วทำตะตึงซึ่งเส้นด้วยเหล่านี้นะ วัตถุให้เส้นด้วยชกกัน ซึ่งเคยจนเราเรียกว่า ทอ เมื่อทอได้รู้จักเกิดเป็นผืนใหญ่ขึ้นแล้วเอาใบปอซึ่งทำด้วยกระดูกเป็นผืนชกกันเป็นเส้น ซึ่งเมื่อสวมแล้วสบายกว่าหนังสัตว์มาก ทั้งจะชกให้ลื่นอีกด้วย ชกหนึ่ง นอกจากจะทอผ้าให้เป็นเสื้อสำหรับสวมแล้ว เขายังทอผืนขึ้นให้เป็นประโยชน์อย่างอื่น ๆ ภายในบ้านของเขาอีกด้วย

การแลกเปลี่ยนของ ในชนกันจำเป็นต้องการทำสิ่งที่เขาต้องการไว้ด้วย คนเข่งทุกชนอย่าง ถ้าเขาไม่รู้ว่าจะทำสิ่งที่เขาต้องการได้อย่างไร เขาก็คงใช้กำลังแย่งชิงเอาจากคนอื่น ต่อมาเมื่อชกพร้อมกันมาก ๆ จนจึงรู้จักประนีประนอมกัน ไรฝุ่นแรกเปลี่ยนของเพื่อให้เกิดสิ่งกันต้องการ เช่นถ้าเขาหมดพืชเก็บไว้มาก เขาก็อาจจะเอาไปเพียงเล็กน้อยให้จากคนข้างเคียงที่มีเครื่องมือทำได้ดีกว่าเขาแทนได้ วิชาทำให้คนมีสิ่งของเครื่องใช้ที่ตนไม่สามารถจะทำได้มากขึ้น

ครั้นเวลาผ่านไป คนรู้จักทำสิ่งต่าง ๆ ทอมากขึ้น และการกระทำนั้นก็แตกต่างกันไปตามความสามารถ เป็นอันว่า บางคนก็ถนัดในการดำดัก บางคนทำขวานและหน้าไม้ดีกว่าใคร ๆ บางคนก็รู้จักทำหม้อให้ที่ถาวรทนทานยิ่งกว่าคนอื่นทำ และบางคนก็ทำเตาเผาได้เรียบร้อยดีดกคนคนอื่น ๆ ดังนั้นแต่ละคนจึงเลิกทำสิ่งที่ตนไม่ถนัดเสียหันมาทำสิ่งที่ตนถนัด แล้วเอาของนั้น ๆ ไปแลกกับของอื่น ความเป็นไปเช่นนี้เรียกว่าเป็นการแบ่งงานกันทำ เมื่อมีการแบ่งงานกันทำ การแลกเปลี่ยนของกันในระหว่างคนข้างเคียงก็ขยายตัวกว้างขวางออกไปเป็นการค้า เกิดการแสวงหาสิ่งของที่จะมาประกอบเป็นสินค้าเพื่อใช้แลกกับของของผู้อื่นอีก ๆ ออกไป คนเริ่มใช้เรือใหญ่แล่นไปตามลำแม่น้ำเพื่อแสวงหาของที่ตนต้องการ เว้นแต่ในไม่ช้าก็คิดไปเพื่อให้ตนช่วยส่งให้แล่นไปได้โดยสะดวก หนทางไปมาค้าขายโดยชาวจีนก็เกิดขึ้น

การทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีหวัดหรือหวัดขึ้นเป็นปกติเพื่อให้เกิด —
การโต้เถียงกัน เช่นกำหนดความยาวเท่านั้นเท่านั้นเป็นมาตรฐานอย่างที่เราใช้หัว ฟุต
และตารางในปัจุบันนี้ ส่วนการที่จะควมหนักไรเมตริกเป็นน้ำหนัก แล้วต่อมาเราก็
รู้จักใช้คานงัดและคานหาญ รู้จักใช้รอกให้งานเบาแรงขึ้น

แต่การคำนวณด้วยวิธีแปลกเปลี่ยนของนั้นไม่ค่อยสะดวกนัก เพราะการแปลก—
เปลี่ยนต้องประกอบด้วยความต้องการของทั้งฝั่งฝ่ายมาพบกันแล้ว ถ้าเผชิญหากันที่ตรง
การแปลกของของกันไม่ได้ ก็ต้องตระเวนไปจนกว่าจะพบ บางทีก็ว่าได้พบ ของนั้น
ก็เน่าเสียหรือชำรุดไปเสียก่อนแล้ว ดังนั้นคนจึงคิดกำหนดเอาของบางอย่างขึ้นชื่อของการ
แปลกเปลี่ยน เช่นบางพวกก็ใช้ตัวเดียวจำพวกกวดควาย บางพวกก็ใช้เปลือกหอย บาง
ก็ใช้เชือกตัว บางก็ใช้ข้าวสาร และบางก็ใช้ขนนกงาม ๆ เป็นวัดกลาง เมื่อตกลง
ซื้อขายก็ชำระกันด้วยของเหล่านี้ ส่วนการใช้เงินนั้นเกิดขึ้นในภายหลัง

พร้อมกับการขยายตัวของการค้า ภาษาก็ขยายตัวออกไปด้วย เพราะคน
ต้องติดต่อกันมากขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้ถ้อยคำใหม่ ๆ เพื่อแสดงความคิดใหม่ ๆ ซึ่งกันและกัน

ความคิดเกี่ยวกับโลก คนในสมัยหินได้เข้าพิจารณาธรรมชาติอย่างถนัด
ชัดเจนจนสามารถรู้จักใช้กฎแห่งธรรมชาติให้เป็นประโยชน์หลายอย่าง ในครั้งกระโน้น
คนทั้งนายนคอยดูแต่ตัวเดียวในเวลาดวงคืนได้เข้าดูดวงดาว และสังเกตเห็นการเปลี่ยน
ที่อยู่ของดวงดาวบนท้องฟ้า เป็นต้น

ในฤดูใบไม้ผลิเขาเห็นดาวอยู่ตรงที่แห่งหนึ่งเป็นประจำ พอพ้นฤดูไปแล้วดาว
ก็หันเหขึ้นเปลี่ยนที่ไปอยู่อีกแห่งหนึ่ง จากปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้เอง คนได้เริ่มรู้จัก
กำหนดฤดู แล้วรู้จักทำการเพาะปลูกให้ตรงกับฤดู แต่ยังไม่รู้ว่าอะไรเป็นเหตุให้เกิดฝน
อะไรทำให้ดวงจันทร์เปลี่ยนรูปลักษณะไป และทำไมฤดูจึงเปลี่ยนแปลงไปเช่นนั้น

เทพเจ้าในยุคหิน อย่างไรก็ดี ความเป็นไปของสิ่งรอบ ๆ ตัวนั้นทำให้
คนในยุคหินงุนงงหนักเป็นอันมาก เขาสงสัยว่าสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเขามาจากไหนกัน และ
อะไรทำให้มันเป็นไปเช่นนั้น ในชั้นต้นเขาเชื่อว่าพระอาทิตย์นั้นและดวงจันทร์เป็นพระเจ้า

ผู้ปกครองโลก เพราะว่าเมื่อดวงตะวันตกดับไปในเวลาต่างกันนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างก็
หลับใหลไปหมด และในเวลาหน้าหนาวซึ่งแสงตะวันอ่อนลงนั้นแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็
เยือกเย็นได้รับความทรมาณยิ่ง

คนในยุคนั้นไม่เชื่อแต่เวทมนต์มายาเท่านั้น ช่างเชื่อในภูตวิญญาณอีกด้วย
เขาเชื่อว่าคนไม้ กระแสน้ำ และภูเขา ล้วนมีภูตวิญญาณประจำอยู่ทั้งนั้น เขาเชื่อว่า
ฟ้าแลบและฟ้าผ่าคืออาวุธที่พระเจ้าเหวี่ยงลงมายังโลกในเวลาโกรธ ฉะนั้นเมื่อเกิดฟ้า
คะนองและคลื่นมา ก็พากันอธิษฐานขอโทษต่อพระเจ้า และสวดอธิษฐานขอให้ฝนตกลง
ฝนชุ่มชื้น และไร่นาอันอุดม

การดำรงชีวิตอยู่เป็นก๊กเป็นเหล่า เปรียบกับหมาแล้วว่า หลังจากที่
ได้เริ่มการเพาะปลูกแล้ว คนก็อยู่รวมกันเป็นหมู่บ้าน ครั้นจำเนียรกาลนานมา หมู่บ้าน
บางแห่งมีผู้คนคับคั่งยิ่งขึ้น และหมู่บ้านเหล่านั้นบางทีก็อาศัยรวบรวมกันเข้าเป็นกำลังป้องกัน
กันทั้งคืนและทรัพย์สินสมบัติจากคนเหล่านั้น เพราะเหตุนี้คนจึงเริ่มจับกลุ่มกันเป็นก๊กเป็นเหล่า
ด้วยความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยตกลงยกหัวหน้าคนใดคนหนึ่งขึ้น
เป็นหัวหน้าใหญ่หรือประมุขของเหล่า ลักษณะการมีชีวิตร่วมกันเป็นก๊กเป็นเหล่าจึง
เริ่มเกิดขึ้น ซึ่งจะได้อธิบายเป็นชีวิตบ้านเมืองในกาลต่อมา

การดำรงชีวิตอยู่เป็นก๊กเป็นเหล่านี้ ในไม่ช้าทำให้เกิดกฎ กติกาและ
สัญญาลักษณะของชุมชน อันช่วยให้สมาชิกได้ว่าเป็นพวกเดียวกัน นี่เป็นต้นเค้าของ
ประเพณีและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ และอาจเกิดประเพณี ไร้ทำมาตั้งแต่ครั้งกระนั้น
แต่ก็ได้ เพราะมีทรากรโบราณผู้หนึ่งที่แสดงว่าได้สร้างชนในครั้งนั้นปรากฏเป็นพระยายม
ว่าจะต้องใช้คนเป็นอันมาก เช่นหินดีโตนเส้นจันในอังกฤษ ที่คนโบราณดึกดำบรรพ์
ตั้งชนเพื่อประกอบพิธีบูชาพระอาทิตย์เมื่อดวงตะวันผ่านฤดูหนาวมาแล้วเป็นต้น ซึ่งคนที่
เป็นอิสระแก่ตัวคงไม่ปรารถนาที่จะกระทำด้วยตนเองเป็นแน่ เพราะเป็นงานที่หนักแรง
และลำบากเกินกำลังนัก ดังนี้

มนุษย์พร้อมที่จะก้าวไปรับอารยธรรม

ระยะเวลาที่เราได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นนั้น ยุคดังประมาณ ๕๐๐๐ ปีก่อน
คริสต์ศักราชหรือประมาณ ๗๐๐๐ ปีมาแล้ว ในระยะเวลาที่กล่าวมานั้นมนุษย์มีความ
ฉลาดเกินกว่าแต่ก่อน นั่นคือเขาปลดปล่อยจากสัตว์ร้ายยิ่งกว่าแต่ก่อนนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม เครื่องมือที่ทำด้วยหินของเรานั้น มีความเสื่อมมากอยู่อย่างหนึ่ง
คือเมื่อนักล่าสัตว์ใช้ขวานหินเหวี่ยงลงไปบนหัวสัตว์ข้างล่าง ซึ่งเข้ามาคอยรบกวนฝูงปศุสัตว์
ของเขาแล้วขวานหินนั้นอาจจะแตกแยกออกเป็นเสี่ยง ๆ ดังนั้นคนร้ายอาจจะเกิดแก่เขาได้
อย่างมากเลยทีเดียว

มนุษย์สร้างเครื่องมือที่แข็งแรงได้อย่างไร? เป็นเวลาช้านานทีเดียว
ที่มนุษย์อาจมองเห็นเศษวัตถุต่าง ๆ เกิดชนกลาตอยู่บนพื้นดิน วัตถุเหล่านั้นอาจเป็น
กระดูก ซึ่งในทุกวันนี้เรารู้กันว่า ทองคำ ทองแดง และตะกั่ว วัตถุเหล่านั้นเป็น
โลหะทั้งนั้น คนสมัยดึกดำบรรพ์ใช้หินขว้างวัตถุเหล่านั้นจนเป็นแผ่นแบน ๆ บ้าง เป็นชิ้น
กลม ๆ เช่นด้ามขวาน แล้วเอาแผ่นโลหะหรือเส้นด้ายเหล่านั้นมาทำเป็นเข็มยาว ๆ แทวน
หรือหัว ของเหล่านักล่าแล้วว่าเป็นประกายงามมาก ฉะนั้น เขาจึงใช้มันเป็นเครื่องประดับ
เท่านั้น และเครื่องประดับเหล่านั้นแหละเข็นสินค้าจำพวกหนึ่งในสมัยดึกดำบรรพ์

อย่างไรก็ตาม โลหะเหล่านั้นก็จะพบเป็นก้อน ๆ มนุษย์สมัยนั้นไม่ทราบ
ดีกว่าทองแดงกับตะกั่วนั้นก็จะผสมปนเปื้อนอยู่กับหินทั่ว ๆ ไปดังที่เราเรียกกันในทุกวันนี้ว่า
ดินแร่ แต่การที่เขาพบนั้นคงจะโดยเหตุบังเอิญว่า คงจะมีใครคนหนึ่งเขาถอนหินที่
ดินแร่เหล่านั้นอยู่ขึ้นมาเรียงรายรอบกองไฟ ครั้นที่ได้นั้นเขาดึงแร่ทองแดงก็จะได้
กองอยู่กับพื้นดิน นี่เองเป็นเหตุให้มนุษย์ทราบว่าดินแร่เหล่านี้ของแดงและตะกั่วนั้น เมื่อ

ถูกความร้อนแล้วก็จะตายได้ ทั้งสิ้นแร่เหล่านี้นี่เมื่อจับแล้วจะแข็งและมีความแข็งแรงยิ่งกว่าขวานหินที่เราได้เคยใช้มาแต่ก่อน และแม้จะฟันจนบิ่นแล้วก็สามารถทำให้คมได้อีกโดยง่าย โดยเหตุนี้ ในยุคนั้นมนุษย์จึงแสวงหาหินซึ่งมีแร่ของแดงและดีบุกปนอยู่ มา — หลอมไว้เป็นเครื่องมือแทนหินซึ่งเคยใช้กันมาแต่ก่อน

ยุคทองสัมฤทธิ์ (Bronze Age) จาเนียรถาถนานมา ก็มีมนุษย์อีกคนหนึ่ง ได้พบว่าทองแดงกับดีบุกนั้น ถ้าจะถลุงแล้วจะกลายเป็นวัตถุอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งแข็งแรงกว่าทองแดงล้วนหรือดีบุกล้วน เขาจึงใช้ทองแดงแก่ด้วยผสมกับดีบุกหนึ่งส่วน วัตถุใหม่นี้เรียกว่า ทองสัมฤทธิ์ หรือ ทองบรอนซ์ ฉะนั้น ยุคที่มนุษย์เริ่มรู้จักใช้ทองสัมฤทธิ์เราจึงเรียกว่า ยุคทองสัมฤทธิ์ อันเป็นยุคที่มนุษย์ก้าวข้ามความป่าเถื่อนพื้นมาอีกคนหนึ่ง

ทองสัมฤทธิ์นี้สามารถทำเครื่องมือทุกชนิดได้ง่ายมาก มนุษย์ชาวไค้นค้นไม่ใหญ่ ๆ ลงได้ง่ายดายยิ่งกว่าใช้ขวานทองแดงและขวานดีบุก หมู่ชนที่ใช้อาวุธของสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือ สามารถปราบหมู่ชนที่ใช้อาวุธหินเป็นเครื่องมือได้อย่างง่ายดาย เหตุนี้ การสงครามระหว่างมนุษย์จึงได้เริ่มขึ้น และมักจะเกิดในระหว่างหมู่ชนแทบทุกหมู่เหล่า ซึ่งมีหัวหน้าเป็นผู้นำ

ครั้นเมื่อใช้หินที่มีอยู่บนพื้นดินหลอมหาแร่จนหมดแล้ว เขาก็เริ่มขุดค้นหาหินเช่นนี้ตามใต้ดินทั่ว ๆ ไป นั่นคืออุตสาหกรรมเหมืองแร่ได้อุบัติขึ้นแล้วอีกประการหนึ่ง อันเป็นอุตสาหกรรมประเภทใหม่คือจากการดำดัดผิว การเพาะปลูก และการประมงคงกล่าวแล้ว

ทองสัมฤทธิ์ทำเป็นสิ่งของและเครื่องประดับได้ง่ายกว่าหิน ฉะนั้น มนุษย์สมัยนั้นจึงใช้ทองแดงทำจาน ฆ้อง และอาวุธ เป็นต้น

ชนทุกหมู่ย่อมต้องการโลหะใหม่นี้ ดังนั้นการค้าขายจึงเป็นไปโดยรวดเร็ว ยิ่งกว่าแต่ก่อน มีเรือใหญ่แล่นไปยังเกาะไกล ๆ ในมหาสมุทรเพื่อขุดเอาแร่ประเภทนี้ และขายอาวุธที่ทำด้วยทองสัมฤทธิ์ให้ อนึ่งในครั้งนั้นมนุษย์ใช้ทองสัมฤทธิ์เป็นเงินตรา โดยทำเป็นแท่ง ๆ ขนาดใหญ่ ๆ และมีตราประทับเป็นรูปต่าง ๆ

ยุคเหล็ก (Iron Age) เหล็กเป็นโลหะแข็งกว่าทองแดงหรือดีบุก และ
ตายจากดินแร่ได้ยากด้วย ฉะนั้นจึงมีผู้นำเหล็กไปใช้กันน้อย จนกระทั่งต้องมาเป็น
เวลานาน

ในเบื้องต้น เหล็กหาได้ยากกว่าทองแดงและดีบุก ฉะนั้นจึงใช้เป็น
เครื่องมือบรรณาการแก่ชนชั้น และใช้เป็นรางวัลในการแข่งขันกีฬาด้วย ใคร ๆ ก็
อยากได้เหล็กด้วยกันทั้งนั้น

ในที่สุดมีผู้นำวิธีที่จะได้เหล็กมาซึ่งขึ้น โดยเอาดินแร่ที่มีธาตุเหล็กปนอยู่
ไปใส่เตาชนิดใหม่ ซึ่งให้ความร้อนแรงจัดมาก ทำให้ดินแร่ละลายและมนุษย์ก็
เหล็กขึ้นมาจนกว่าแต่ก่อน ช่างปราชญ์เอาเหล็กเป็นวัตถุที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับใช้ทำหอก ดาบ
และโล่เป็นต้น หมู่ชนที่ใช้อาวุธเหล็กสามารถเอาชนะชนที่ใช้อาวุธทำด้วยทอง-
สัมฤทธิ์ ฉะนั้น จึงมีการนำเอาเหล็กมาใช้กันดาษดื่น

ยุคซึ่งมนุษย์รู้จักนำโลหะมาใช้ บางทีก็เรียกกันว่า ยุคโลหะ (Metal Age)
ยุคนี้จะกล่าวให้แน่ชัดแล้ว ก็เริ่มตั้งแต่ประมาณ ๕๐๐๐ ปีก่อนคริสตกัลหรือ ๔๕๐๐
ปีก่อนพุทธศักราช

มนุษย์รักษาวงศ์ตระกูลของตนไว้ได้อย่างไร ตลอดเวลาหลายพันปี
แต่ ยุคหินเก่า เรื่อยมาจนกระทั่ง ยุคเหล็ก มนุษย์เราสามารถแลกเปลี่ยนความคิด
เห็นซึ่งกันและกันได้ด้วยการพูดกันเท่านั้น ถ้าเราต้องการจะบอกข่าวคราวของเราให้แก่
ผู้ใดซึ่งอยู่ห่างไกลออกไป เราก็ต้องส่งผู้แทนไปพูดหรือบอกเล่าให้ฟัง ถ้าไม่มีคนไป
ก็เป็นอันส่งข่าวถึงกันไม่ได้แม้จะเป็นเรื่องคนตายก็ตายอย่างไรก็ตาม

เมื่อคนฉลาดคนใดคนหนึ่งตายลง ความคิดอันอันปรีชาหัดแหลมของเขา
ก็ตายไปด้วย เพราะในไม่ช้าคนอื่นก็ลืมความคิดอันที่เขาได้บอกไว้หรือส่งไว้หมด มนุษย์
ยุคนี้ไม่มีวิธีที่จะเก็บรักษาไว้ซึ่งกิจการหรือความคิดอันของตนเอง มนุษย์เราในปัจจุบัน
จึงไม่มีโอกาสทราบ ประวัติการของ มนุษย์ ในระยะหลายพันปี ได้นอกจาก จะสืบสืบ
จากซากโครงกระดูก และเครื่องมือที่คนพบเท่านั้น และประวัติศาสตร์ในระยะเรา

จึงเรียกว่า ยุคก่อนประวัติศาสตร์ (Pre-Historic Time) หรือ ประวัติศาสตร์
ที่ไร้ประวัติการ (History without Records)

กำเนิดการเขียน ในเริ่มแรกที่เราจะรู้ประวัติศาสตร์นั้น มนุษย์ได้รู้จัก
บันทึกเรื่องราวของเขาไว้ด้วยตัวเขียนง่าย ๆ อย่างหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า “การเขียนภาพ”
(Picture Writing) หรือ “อักษรภาพ” คือใช้เขียนภาพแทนบุคคล วัตถุ หรือสิ่งของ
ที่เขาต้องจดจำไว้เช่น ต้องการบอกว่า วัว ก็เขียน ภาพวัว ต้องการบอกว่า คน ก็เขียน
ภาพคน ฯลฯ เป็นต้น แล้วต่อมาจึงใช้ภาพวัตถุแทนพยางค์หนึ่ง ๆ ที่เปล่งออก

การเขียนนี้ แม้ในเริ่มแรกจะเป็นเพียงการเขียนอย่างที่เรียกว่า อักษรภาพ
ก็ดี นับว่าเป็นสมบัติอันงดงามยิ่งที่มนุษย์ชาติได้รับไว้ เพราะการเขียนสามารถทำให้เรา
บันทึกประวัติการต่าง ๆ ไว้ได้ อาทิเช่น สามารถบันทึกไว้ได้ว่าคนได้พบอะไรบ้าง ได้
ทำอะไรได้บ้าง งานของมนุษย์เมื่อ ๕๐๐๐ ปีมาแล้ว มิได้สูญหายไปก็เนื่องจากการ
ที่มนุษย์รู้จักเขียนหนังสือ

บทที่ ๕

การจำแนกชาติพันธุ์ ของมนุษย์

มนุษย์ดั้งเดิมอยู่ที่ไหน? ความเป็นมาของมนุษย์ดังกล่าวมาแล้วนั้น
มีอยู่ในหมู่มนุษย์ทุกกลุ่มทุกเหล่าไม่ว่าจะอยู่ในยุโรป ในเอเชีย ในแอฟริกา ในหมู่เกาะ
มหาสมุทรอินเดียจะได้ดำเนินมาเป็นต้น ๆ ดังกล่าวมาแล้วทั้งนี้

นักประวัติศาสตร์ได้ค้นคว้าต่อไปว่า ก่อนแต่ที่มนุษย์จะได้รู้จักกระจาย
ไปทั่วโลกนั้น มนุษย์มีกำเนิดหรือมีแหล่งที่อยู่ดั้งเดิมที่เดียว ณ ที่ใดก่อนแล้วจึงแตกแยก
กระจายกันไป หรือว่ามนุษย์มีกำเนิดขึ้นในทุกส่วนของโลกมาแต่แรกเริ่มเดิมที ที่เดียว

ความคิดเห็นต้องประการนี้ นักประวัติศาสตร์เชื่อในประการแรกมากกว่า คือเชื่อว่ามนุษย์จะต้องกำเนิด ณ ที่แห่งใดแห่งหนึ่งบนพิภพก่อน แล้วจึงแยกย้ายไปตั้งภูมิดำเนากระจัดกระจายมีลูกหลานสืบต่อ ๆ กันมา จึงเห็นว่ามีมนุษย์อยู่ในทั่วทุกส่วนของโลกตั้งในปัจจุบันนี้

เมื่อนักประวัติศาสตร์ส่วนมากจะได้เชื่อกันว่า มนุษย์ได้มีแหล่งกำเนิด ณ ที่แห่งใดแห่งหนึ่งก่อนก็ตาม เขาก็ยังมีโต้เถียงเห็นพ้องกันว่าแหล่งมนุษย์ที่ไหน แต่ทว่าตามความเห็นของนักประวัติศาสตร์ส่วนมากนั้น เชื่อว่ามนุษย์มีกำเนิดใน ใจกลางทวีปอาเรียกอน การที่นักประวัติศาสตร์มีความเห็นเช่นนี้ ก็เพราะเห็นว่า ใจกลางทวีปอาเรียนั้น มีอากาศและพื้นดินอุดมเหมาะแก่การจะให้กำเนิดแก่มนุษย์ดีกว่าที่อื่นใด ในปัจจุบันบริเวณที่กล่าวนี้เป็นที่ราบสูงมีแต่ทุ่งหญ้าหรือมีฉนวนกั้นเป็นทะเลทราย แต่ทว่าในครั้งโบราณนั้นบริเวณนี้เป็นที่ราบต่ำ และอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ต่าง ๆ อากาศก็อบอุ่นสบาย คือหมายความว่าทุกสิ่งทุกอย่างเหมาะแก่การที่จะให้กำเนิดแก่มนุษย์ เช่น ต้นไม้ สัตว์ และมนุษย์

มนุษย์อพยพกระจายไปทั่วโลกได้อย่างไร?

เมื่อเราได้ทราบแหล่งกำเนิดของมนุษย์แล้ว ปัญหาต่อไปก็มีชื่อว่า มนุษย์ที่มีกำเนิดในแหล่งใดอพยพกระจายไปสู่ดินแดนต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างไร? เหตุไฉนมนุษย์ซึ่งอยู่ในใจกลางทวีปอาเรีย จึงไปได้ไกลถึงทวีปยุโรป อเมริกา ออฟริกา ฮอดเดเรเดียน ตลอดจนทั่วโลกเห็นและได้ การตอบปัญหานี้ นักประวัติศาสตร์ก็ได้ตั้งนิษฐานกันไว้หลายทาง แต่เหตุผลที่ส่วนมากยอมรับก็ชื่อว่า โลกเรานั้นได้คึกคักอยู่ในยุคน้ำแข็งมาแล้วถึง ๔ ครั้ง ครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว ครั้งที่สองประมาณ ๖๒๕,๐๐๐ ปีมาแล้ว ครั้งที่สามประมาณ ๒๒๕,๐๐๐ ปี และครั้งที่สี่ประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว ในปัจจุบันนี้โลกเราอยู่ในตอนหลังของยุคน้ำแข็งครั้งที่ ๔ ซึ่งอาจจะยุคน้ำแข็งครั้งที่ห้าเกิดขึ้นอีกได้

การที่เป็นเช่นนี้ด้วยเหตุว่า เกิดการวิปริตขึ้นแก่โลกซึ่งนักวิทยาศาสตร์ยัง
ค้นไม่พบ ทำให้โลกไม่ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์ชั้นปกติ ซากาต์ในภาคเหนือ
ของโกลหนาวเย็นลงอย่างรุนแรง แม่น้ำดำกลของกลายเย็นน้ำแข็ง ทะเลน้ำแข็งขั้วขึ้น
กันจนสูงเป็นภูเขา แล้วก็เลื่อนลงข้างใต้ มากกระทั่งยุโรปภาคกลาง อเมริกาภาคกลาง
ทำให้สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เช่นพืช ดั้ว และมนุษย์ ซึ่งทนต่อความหนาวอันผิดปกติไม่ไหว
ก็ล้มตายลงสิ้น พวกที่เหลืออยู่ก็พากันอพยพไปหาที่อบอุ่นอยู่ต่อไป นี่เป็นเหตุหนึ่ง
ที่ทำให้มนุษย์กระจายออกไปจากแหล่งเดิม

ครั้นต่อมาเมื่อน้ำแข็งละลายแล้ว ดินฟ้าอากาศทางภาคเหนือและภาคกลาง
ของยุโรปอเมริกาก็อบอุ่นขึ้น บริเวณใจกลางทวีปก็กลับร้อนรุนแรง มนุษย์จึงอพยพ
จากแหล่งเดิมของตนไปสู่ภูมิภาคที่มีดินฟ้าอากาศอบอุ่นสบาย นี่เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้
มนุษย์กระจายกันออกไปกระทั่งไปอยู่ในดินแดนต่าง ๆ ที่จะอยู่ได้ทั่วโลก

ชาติพันธุ์ของมนุษย์

มนุษย์ที่แยกกันกระจายออกไป ครั้นช้านานไปนับเวลาด้วยแสนปี ก็มี
รูปร่างลักษณะผิวพรรณ และภาษาแตกต่างกันออกไป ตามถิ่นที่อยู่และลมฟ้าอากาศ
ของถิ่น ๆ ฉะนั้น เราจึงเห็นว่าในโลกนี้มีมนุษย์หลายพวกหลายเหล่า พวกเหล่าใหญ่ ๆ
ของมนุษย์ในโลกปัจจุบันนี้มีจำนวนราว ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ คน (สองพันล้านคน) นี้ เรา
เรียกว่า ชาติพันธุ์ (Races)

การแบ่งมนุษย์ออกเป็นชาติพันธุ์ต่าง ๆ นั้น ความจริงแล้วไม่สู้จะยากนัก
แต่ในเรื่องนักเรียนจะได้เรียนต่อไปในชั้นสูง ๆ ขึ้นไปอีก ในชั้นนักเรียนควรทราบแต่
เพียงว่า ในการแบ่งชาติพันธุ์ของมนุษย์ให้เห็นความแตกต่างได้ง่าย ๆ นั้น เราแบ่ง
ออกตามลักษณะของผิวกายอย่างหนึ่งและแบ่งออกตามภาษาที่กลุ่มชนนั้น ๆ ใช้อย่างหนึ่ง
จะได้กล่าวถึงการแบ่งชาติพันธุ์ ทั้งสองอย่างดังต่อไปนี้

๑. จำแนกโดยถือลักษณะของผิวกาย

การจำแนกโดยวิธีนี้แบ่งมนุษย์ออกได้เป็น ๔ ประเภท คือ

(๑) พวกเอธิโอเปียหรือผิวดำ ชนชาตินี้มีกำเนิดดั้งเดิมในทวีปแอฟริกา ตอนใต้ของทะเลทรายใหญ่ เกาะมาดากัสการ์ และในหมู่เกาะมลายู หมู่เกาะฟีลิจปินส์ เกาะนิวกินี และทวีปออสเตรเลีย ในปัจจุบันนี้ เชื้อชาตินี้ได้แพร่หลายไปยังทวีปอเมริกาภาคเหนือ สหรัฐอเมริกาภาคใต้ หมู่เกาะอินเดียนตะวันตก อเมริกากลาง กิอานา และชายฝั่งประเทศบราซิล

เชื้อชาตินี้กระโหลกศีรษะยาว จมูกกว้างและแบน ริมฝีปากหนาและยื่น ตาโคกตม ผมสั้นดำและหยิก ประมาณกันว่าในทวีปอเมริกา มีชนชาตินี้อยู่ราว ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ คน และในสหรัฐอเมริกา มีประมาณ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ คน ชนชาตินี้ได้รับการศึกษาอย่างรวดเร็วมาก และในปัจจุบันได้รับความเสมอภาคเท่าเทียมกับพลเมืองของประเทศเอง ในสหรัฐอเมริกา จักรพรรดิซ และอาณานิคมอเมริกา

(๒) พวกมองโกเลียหรือผิวเหลือง พวกนี้มีกำเนิดจากทวีปสูงตอนเหนือของเอเชียมาดัย แล้วแพร่หลายเข้าไปยังคาบสมุทรอินโดจีน แห่มมลายูและหมู่เกาะมลายู จีน ญี่ปุ่น คุรกีสถาน อาเซียน้อย คุรกี และยั้งการี คนพวกนี้มีศีรษะกลมเล็ก จมูกเล็กแบน ริมฝีปากบาง ตาค้ำเว้าว นมยาวหยาบและมีสีดำ พวกมองโกเลียจำนวนมากนับถือศาสนาพุทธหรือศาสนาอะหะหมัด นักภูมิศาสตร์บางท่านสันนิษฐานว่า พวกเอธิโอเปียกับเชื้อสายมาจากพวกมองโกเลียเหมือนกัน

๓. พวกอเมริกันอินเดียนหรือพวกผิวแดง พวกนี้มีกำเนิดในทวีปอเมริกา และบัดนี้ยังคงมีอยู่บ้าง เชื่อกันว่าพวกอเมริกันอินเดียนเป็นเชื้อสายของพวกมองโกเลียเหมือนกัน นับแต่ศักราชที่ ๑๕ เป็นต้นมา ชนพวกนี้ได้ตั้งตนอยู่เป็นลำดับในท้องถิ่นบางแห่งในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ได้มีการตั้งชนพื้นเมืองชนชาตินี้ไว้ให้ศูนย์ไปเสีย ในอเมริกาใต้พวกอินเดียนแดงเหล่านี้หลายพวกคงตั้งตัวอยู่เป็นอิสระ ศาสนาของคนพวกนี้คือ การเคารพสิ่งธรรมชาติและภูตผีปีศาจต่าง ๆ

(๔) พวกกอเทเชียวหรือฉวาว พวกนี้มีกำเนิดในทวีปภาคเหนือหรือ
ในทวีปเอเชียภาคตะวันตก แล้วกระจายไปรอบ ๆ ทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเข้าไปยังยุโรป
เปอร์เซีย และอินเดียในปัจจุบันนี้ ชนชาตินี้มีภูมิลำเนาอยู่มากในยุโรป อเมริกาเหนือ
อัฟริกาใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

การแบ่งแยกชาติพันธุ์มนุษย์ตามวจนะ นี้ผู้ใดแย้งว่าเป็นการแยกอย่างผิวเผิน
หรือแบ่งอย่างง่าย ๆ แต่ถือความผิดออกเป็นเกณฑ์ เพราะมนุษย์ย่อมมีดีไปตามภูมิ-
ประเทศที่ตนอยู่มากกว่าโดยกำเนิด การแบ่งตามวจนะ จึงเหมาะสำหรับผู้ที่ศึกษาวิชา
ภาษาศาสตร์ชนคนเท่านั้น

การจำแนกชาติพันธุ์ ตามลักษณะของภาษา

นอกจากจะแยกชาติพันธุ์ ของมนุษย์ตามลักษณะของผิวดังกล่าวแล้ว เรายัง
อาจแยกตามลักษณะของภาษาได้อีก ในโลกปัจจุบันนี้มีภาษาต่าง ๆ ที่ใช้กันประมาณ
๓๐ ภาษา และในภาษาทั้ง ๓๐ นี้ ถ้าจะจำแนกเป็นภาษาที่ชนทุกชาติต้องกันลงไปอีกแล้ว
จะได้ทั้งหมด ๓๐๐ ภาษา การที่มนุษย์มีภาษาแตกต่างกันไปนี้ ก็เนื่องจากมนุษย์ หนึ่ง
อยู่โดดเดียวจากมนุษย์อีกคนหนึ่งมาเป็นเวลานาน หรือมีฉันทะหนักเกิดจากการที่บุคคล
หนึ่งอพยพจากพวกเดิมไปอยู่ ณ ที่อีกแห่งหนึ่ง ครั้นเวลาผ่านไปนานเข้าภาษาก็แตก
ต่างกันไป แม้จะเป็นประเทศเดียวกันก็ตาม ตัวอย่างเช่นประเทศจีนประเทศเดียวมีการ
พูดต่างกันถึง ๓๐๐ ภาษา ซึ่งต่างฝ่ายต่างพูดกันไม่เข้าใจ นอกจากจะใช้ภาษากลาง
ในประเทศจีนแล้ว มีภาษาพูดต่างกันถึง ๓๕๐ ภาษา ภาษาเป็นเครื่องมือของชีวิตทางจิตใจ
ความเข้าใจจิตใจในมนุษย์มาแต่เป็นเวลานาน ฉะนั้นในปัจจุบันจึงมีพยายามสร้าง
ภาษากลางขึ้นเพื่อให้มนุษย์โลกเข้าใจกันได้ แต่ก็ยังเป็นความฝันซึ่งห่างจากความเป็นจริง
อีกเป็นอันมาก

ภาษาต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้กันอยู่ทุกวันนี้ อาจจำแนกเป็นภาษาใหญ่ ๆ ได้
ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ภาษาอินโด-ยูโรเปียน (Indo-European Languages) นับเป็นภาษาดำคัญที่สุดในโลก ด้วยเหตุว่าเป็นภาษาที่ใช้กันนับแต่ประเทศอินเดียไปจดเกาะไอลแลนด์ และในประเทศต่าง ๆ ส่วนมากในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ภาษาอินโด-ยูโรเปียนแยกเป็นภาษาย่อยที่สำคัญได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาโรมานซ์ ภาษาเยอรมัน ภาษาสลาฟ และภาษาด้านเคติเนเวีย

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดในปัจจุบันนี้ หรือเกือบจะเรียกได้ว่าเป็นภาษาที่สำคัญที่สุดในโลก ภาษาอังกฤษแพร่หลายไปในประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก แม้ในประเทศที่มีภาษาของตนแล้ว ภาษาอังกฤษก็นับว่าเป็นภาษาที่สองที่เขาพูดได้ ยิ่งในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ นี้แล้ว ภาษาอังกฤษยังแพร่หลายกว้างขวางไปยิ่งกว่าเก่า

ภาษาโรมานซ์ ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส อิตาลี สเปน และโปรตุเกส เป็นภาษาที่เจริญดัดแปลงมาจากภาษาละติน นอกจากในประเทศดังกล่าวแล้ว ภาษานี้ยังแพร่หลายไปในดินแดนที่ชนชาติดังกล่าวไปได้เข้ามานิคมอยู่หรือเคยมีชาวนิคมอยู่ เช่น สเปนเคยครอบครองอเมริกากลางและอเมริกาใต้ ก็ได้นำภาษาของตนไปไว้ในดินแดนนั้น ๆ ด้วย

ภาษาเยอรมัน ใช้พูดกันในประเทศเยอรมันและประเทศท่ามกลางทวีปยุโรป ภาษาสลาฟ เป็นภาษาใช้กันในประเทศรัสเซียและประเทศเผ่าสลาฟ เช่น โปแลนด์ เชโกสโลวาเกีย สโลวัก และบูดาเรีย ภาษาด้านเคติเนเวีย ใช้กันในประเทศสวีเดน นอร์เวย์ เดนมาร์ก และเกาะไอลแลนด์

๒. ภาษาเซมิติก (Semitic Languages) ประมาณสามหรือสี่พันปีมาแล้ว ภาษาเซมิติกเป็นภาษาที่ใช้พูดกันในประเทศต่าง ๆ นับแต่เมโสโปเตเมียไปกระทั่งถึงอัฟริกาเหนือ ในปัจจุบันภาษาอาหรับและภาษาฮีบรูเป็นภาษาย่อยที่สำคัญของภาษาเซมิติก

ภาษาซามอยต์เป็นภาษาพูดกันในประเทศเอธิโอเปีย ซาฮาริ และในประเทศอื่นๆ ที่อยู่ชายฝั่งด้านตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ในปาเลสไตน์ และประเทศที่อยู่ใกล้ๆ ปาเลสไตน์ พูดภาษานี้เป็นพื้น

๓- ภาษาจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan Languages) ภาษาดารานี้ได้แก่ ภาษาพม่า ทิเบต และไทย ซึ่งมักเรียกกันว่าภาษาพยางค์เดี่ยว กล่าวคือถ้อยคำต่าง ๆ ที่ใช้มักมีถ้อยคำที่ออกเสียงพยางค์เดียวเป็นพื้น เช่น เติ่น นัว เบ็นตัน แม้ว่าภาษาดังกล่าวจะแตกต่างกันอย่างมากเมื่อติดตาม แต่ก็ถือว่าเป็นสาขาเดียวกัน เนื่องจากเป็นภาษาพยางค์เดี่ยวเหมือนกัน

๔. ภาษายูเรล-อัลไต (The Ural Altaic Languages) เป็นภาษาที่รู้จักกันมากในภาคเหนือของทวีปยุโรป และภาคเหนือกับภาคกลางของทวีปเอเชีย ภาษาดารานี้ได้แก่ภาษามกียาร์ ซึ่งพูดกันในยูรัลเวสต์ เอลโตเนีย ฟินแลนด์ แอลเป้แลนด์ ตุรกี และมองโกเลีย และภาษาของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ในไซบีเรียภาคเหนือ

๕. ภาษาบันตู เป็นภาษาเดียวที่รู้จักกันทั่วทุกส่วนของทวีปแอฟริกา นับแต่บริเวณใต้เส้นศูนย์สูตรลงไป

นอกจากภาษาใหญ่ ๆ ดังกล่าวมาแล้วนี้ นักอักษรศาสตร์ยังได้จัดหมวดหมู่ภาษาอื่น ๆ ไว้อีกเช่น ภาษาคราอีเตียน ในอินเดียน ภาษาบอญู-จามร ใช้พูดกันในอินโดจีนฝรั่งเศส และพม่าฝ่ายใต้ ภาษามลายู เป็นต้น

บทที่ ๖

อารยธรรมของมนุษย์

ดังได้กล่าวมาแล้วว่ามนุษย์เรานั้นได้ผ่านกาลสมัยอย่างไทม์บ้าง เราจึงได้ประคับความเจริญรุ่งเรืองหรืออารยธรรมดังที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ ความจริงหากไม่เป็น

เพราะมนุษย์เรามิถึงที่ประเสริฐกว่าสัตว์ทั้งหลายอื่นครั้งที่มันมีสัญชาตญาณ รู้จักประดิษฐ์
รู้จักเปลี่ยนแปลงแล้ว มนุษย์เราในสมัยปัจจุบัน ก็คงจะทำการดัดสัตว์ หมาแมว ไก่ ชูในถ้ำ
เช่นเดียวกับมนุษย์ในยุคหินเก่าโน้นเป็นแน่

แต่อย่างไรก็ตาม มนุษย์ในยุคหินเก่าโน้น ก็ยังนับว่าก้าวหน้าไปกว่าสัตว์
ทั้งหลายไถ่อดมาก อาทิเช่น มนุษย์อาจเดินตัวคั่งตรงได้เหมือนเราทุกวันนี้ อาจทำเครื่อง
มือเครื่องใช้ด้วยมือของตนเอง อันแสดงถึงความสามารถ อาจดัดสารพัดคอกันโดยใช้เสียง
หรือการเขียนเคลือบหินหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย รู้จักคิดไฟ ประุงอาหาร ทำความ
อบอุ่นให้แก่ตนเอง และให้แสงสว่างในเวลาค่ำคืน รู้จักทำเครื่องมือเครื่องใช้ด้วยหิน
รู้จักทำเครื่องมือห่มต่าง ๆ จากหนังสัตว์ เหล่านี้คือลักษณะของมนุษย์ยุคหินเก่า เมื่อ
เวลา ๒๕,๐๐๐ ปีมาแล้ว ถ้าหากเปรียบเทียบกับมนุษย์ในยุคซึ่งเดินไปถ้ำอีกซึ่งกินเวลานับ
ด้วยแสนปีแล้ว ก็นับว่ามนุษย์เราได้ก้าวหน้าไถ่อดมาก แต่นักประวัติศาสตร์ก็ยังคงกล่าวว่า
ทั้ง ๆ ที่เป็นเช่นนั้น อารยธรรมของมนุษย์ก็ยังไม่เริ่มต้น

ฉะนั้น คำว่า อารยธรรม นี้จะมีความหมายว่าอะไรเล่า? และอะไรเป็น
เครื่องชี้ให้เห็นว่ามนุษย์เราได้ประดับอารยธรรมแล้ว?

ความหมายของ "อารยธรรม"

อารยธรรมนั้น นักประวัติศาสตร์ให้ความหมายว่า มนุษย์เราได้เริ่มมีความ
เป็นอยู่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

๑. ตั้งภูมิลำเนาที่ถาวรมาหากินอยู่เป็นถาวรแห่ง ไม่ท่องเที่ยวไปตามป่าดง
พงไพรเหมือนแต่ก่อน

๒. รู้จักทำอาหารรับประทาน อยู่ในบ้านที่ถาวร รู้จักห่มหุ้ม และรู้จักทำ
เครื่องมือห่มหุ้มใช้ ไม่ใช่เป็นพวกเที่ยวเก็บผลไม้ในป่ากินเหมือนแต่ก่อน

๓. รู้จักทำสิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือหรือเครื่องจักร จะใช้กำลังตนเอง
หรือเครื่องกลไกอย่างใดก็ตาม

๔. รู้จักทำมาค้าขายคิดต่อกัน รู้จักขนส่งคน และสินค้า รู้จักซื้อและขาย โดยอาศัยเงินตรา เป็นมาตรฐานกลาง

๕. รู้จักตั้งคณะรัฐบาลขึ้น เพื่อตัดสินกรณีพิพาทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน หมู่เดียวกัน

๖. รู้จักเขียนภาพงาม ๆ รู้จักแกะสลัก รู้จักทองานอันใช้ฝีมือ ทำเครื่องดนตรี รู้จักสร้างบวรชัยกรของ ละคร และคิออื่น ๆ

เท่าที่กล่าวมาเป็นเพียงตัวอย่าง ที่แสดงว่า อารยธรรม ของมนุษย์นั้นมีความหมายเพียงไรและเหตุไรมนุษย์ในยุคหินเก่า จึงยังมิได้พบกับอารยธรรม

อารยธรรมของมนุษย์เริ่มในยุคหินใหม่

ความเป็นอยู่ของมนุษย์ดังกล่าวมานั้นมิได้เป็นไปโดยฉับพลันทันที กว่าจะคิดอะไรขึ้นได้ใหม่ หรืออาจจะเปลี่ยนแปลงขนบธรรมเนียมอย่างใดใหม่ มนุษย์จะต้องใช้เวลานานนับด้วยพัน ๆ ปี หรืออาจกล่าวได้ว่า กินเวลาประมาณ ๕๐,๐๐๐ ปี มนุษย์ในยุคนี้ได้ก้าวจากยุคหินเก่า เข้ามาสู่ยุคหินใหม่ อันเราพอจะกล่าวได้บ้างว่า มนุษย์ในยุคนี้ได้ปรับตัวกับอารยธรรมแล้ว

มนุษย์ในยุคหินใหม่นี้ เริ่มแต่เมื่อประมาณ ๓๖,๐๐๐ ปีแล้ว จนกระทั่งถึงประมาณ ๖,๐๐๐ ปีมาแล้ว ความเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เห็นว่ามนุษย์ในยุคนี้ได้เริ่มพบกับอารยธรรมแล้วนั้น มีดังต่อไปนี้ คือ

๑. เครื่องมือ เครื่องใช้ และอาคารต่าง ๆ ของมนุษย์ในยุคนี้ ได้รับการจัดจนเกลี้ยงเกลา ผิดกับยุคก่อน ซึ่งเป็นหินหยาบระหัดระกอน

๒. การรูดพบซากบ้านเรือนที่ถาวร แสดงว่ามนุษย์รู้จักอยู่เป็นถาวรแห่ง และเริ่มรู้จักเพาะพันธุ์ต้นไม้ และปลูกต้นไม้เป็นอาหาร

๓. นอกจากการล่าสัตว์ป่าเขาเหินมาเป็นอาหารแล้ว มนุษย์ในยุคหินใหม่ยังเริ่มรู้จักเลี้ยงแพะ แกะ และหมู รู้จักวิธีเลี้ยงสัตว์เหล่านี้ให้เชื่อง และรู้จักใช้ให้ทำงาน

๔. รู้จักปรุงอาหาร ไม่กินเนื้อดิบ ๆ ดังเช่นแต่ก่อน เพราะได้พบภาระ
เช่นหม้อ ตำหรับหุงต้ม

๕. รู้จักเอาดินเหนียวปั้นทำเป็นเครื่องถ้วยชาม รู้จักถนอมกระดูกสัตว์เพื่อรับประทาน
กันอีก และรู้จักนำใบไม้มาตากแห้งเพื่อใช้เป็นยา

แหล่งอารยธรรมของมนุษย์

มนุษย์ที่มีลักษณะดังกล่าวนั้นเราเรียกว่า เป็นมนุษย์ที่มีอารยธรรม ก็แหล่ง
ของมนุษย์ที่ระดับอารยธรรมแล้วนั้นมันได้บ้างเล่า?

แหล่งอารยธรรมของมนุษย์ในปัจจุบันมีอยู่ ๔ แหล่ง

แหล่งที่ ๑ ได้แก่ภูมิประเทศชายฝั่งตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ซึ่ง
ในปัจจุบันได้แก่ ซีเรีย ปาเลสไตน์ อียิปต์ เป็นต้น

แหล่งที่ ๒ ได้แก่ภูมิประเทศในลุ่มแม่น้ำฮั่นหรือที่แม่น้ำเหลือง หรือที่เป็นประเทศจีน

แหล่งที่ ๓ ได้แก่ภูมิประเทศลุ่มแม่น้ำสินธุ หรือประเทศอินเดีย

แหล่งที่ ๔ ได้แก่ภูมิประเทศในอเมริกากลางและอเมริกาใต้

ในแหล่งทั้ง ๔ นี้ แหล่งที่ ๑ นับว่าเป็นแหล่งที่มีคุณค่าแก่โลกมากที่สุด นัก—
ประวัติศาสตร์ด้านารกค้นพบหลักฐาน และเอกสารต่าง ๆ มากมายเป็นเครื่องสนับสนุน
กับทั้งอารยธรรมในแถบนี้เองที่ได้กระจายไปยัง กรีก โรมัน และประเทศต่าง ๆ ใน
ทวีปยุโรป แล้วก็แพร่หลายไปทั่วโลก

เราจะได้อ่านถึงแหล่งอารยธรรมเหล่านี้ในบางตอนต่อไป

๑. อารยธรรมอียิปต์

แหล่งที่กำเนิด อารยธรรมของโลก แหล่งแรกอยู่ที่ บริเวณแม่น้ำ นีล ดานล่าง คือ
แม่น้ำไนต์ อันเป็นที่ตั้งของประเทศอียิปต์ ดินแดนนี้ ภูมิอากาศดี และอุดมด้วย
เป็นที่ตั้งของดินแดนเมโสโปเตเมียอันยิ่งใหญ่ อารยธรรมเหล่านี้เป็นบ่อเกิดแห่งอารยธรรม
ทั้งหลายที่เกิดขึ้นมาในดินแดนต่าง ๆ ของโลกในปัจจุบัน

การที่อจิปตเป็นแหล่งแห่งอารยธรรมคงมีที่กำบรวพบน ก็นองจากเหตุ—
 ผลที่ว่า ในทวีปโบราณประมาณระยะเวลา ๘,๐๐๐—๘,๕๐๐ ปี มาแล้วนั้น อจิปตหา
 ได้มีทะเลทรายมากมายกว้างขวางดังในปัจจุบันนี้ แม่น้ำในลุ่มกว้างขวางกว่าปัจจุบัน
 พนทดินทุ่งดงมีอุดมสมบูรณ์ มีนาทอกลงโดยไม่ต้องทำการชลประทาน ฉะนั้น
 ประชาชนในที่ซึ่งถิ่นใกล้เคียงจึงไหลหลั่งมาตั้งภูมิดำเนาอยู่ นับแต่สมัยยุคหินตอนใหม่
 เป็นต้นมา

บนฝั่งแม่น้ำในลุ่มเชิงที่อารยธรรมได้ประดิษฐ์มนุษย์ โดยที่มนุษย์รู้จักอยู่
 เป็นที่ รู้จักเพาะปลูก รู้จักปลูกผักและพืชจำพวกอาหารไว้รับประทาน รู้จักเลี้ยงสัตว์
 ให้เชื่อง รู้จักทำบ้านเรือนถาวร รู้จักทำให้อาตุและเครื่องใช้มีลักษณะที่คงทน
 รู้จักทำเครื่องประดับและหม้อหยาบ ๆ รู้จักทำขนมปัง รู้จักปั่นด้าย ทอผ้า ทำเครื่องแต่งตัว
 และเครื่องประดับ รู้จักใช้เรือใบและเรือแจวขนส่ง รู้จักนับถือศาสนา และประการ
 ที่สุดคือ รู้จักฝังศพคนตาย พร้อมกับเครื่องประดับ และของที่เขาวิจิตรระเมือ
 ยังมีชีวิตอยู่

นอกจากอารยธรรมกันคนดังกล่าวแล้ว ชาวอจิปตยังได้ใช้ความคิดทำให้
 ก้าวหน้าไปหลายประการ อาทิ เช่นในเรื่องการเพาะปลูก ก็รู้จักนำพันธุ์ข้าวมาปลูก
 รู้จักทำการชลประทาน คือ นำน้ำแข็งเข้าไปสู่น้ำที่แห้งแล้งของตน ในด้านการทำเครื่อง
 มือต่าง ๆ นั้น ก็รู้จักนำเอาโลหะเข้ามาใช้ โลหะที่ชาวอจิปตรู้จักใช้ครั้งแรกได้แก่
 ทองแดง เพราะได้รู้จักพบเครื่องมือที่ทำด้วยโลหะนี้ในที่มีศพโบราณ ๆ เป็นอันมาก ใน
 ระยะต่อมาจึงรู้จักใช้ทองบรอนซ์ซึ่งมีคุณภาพแข็งแรงกว่าทองแดง ทั้งนี้โดยการนำเอาทอง—
 แแดงกับดีบุกมาหลอมรวมกัน ถัดจากทองบรอนซ์จึงรู้จักใช้เหล็ก

ในด้านสังคมปรากฏว่าอจิปตในยุคนั้น แบ่งประชาชนเป็นกลุ่ม เป็นชน
 จวรรณะกันแล้ว ทั้งนี้ก็เพราะถ่วงมาในยุคนั้น การประกอบอาชีพมีมากขึ้นและแตกต่างกัน
 กันออกไป คนบางกลุ่มทำไร่ไถนา บางกลุ่มทอผ้าปั่นด้าย บางกลุ่มทำการปลูกบ้าน
 ไร่ร้างเรือน และเนื่องจากมนุษย์รู้จักสะสม ด้ตีบัญญัติแตกต่างกัน จึงเกิดคนมีคณานชน

คนมีภูมิไรนา มีสติเฉลียวฉลาดกว่าผู้อื่น ถ้าพึ่งตนเองดูแลไม่ทั่วถึง จึงจำต้องว่าจ้างบุคคลอื่นให้มาทำงานให้แทน จึงเกิดระบบเจ้าขุนมูลนายและเจ้าท่าเข้ามาแทรกแซงกระนั้น

ในด้านการศาสนาปรากฏว่ามีการนับถือพระเจ้าต่าง ๆ มากขึ้น จึงมีการสร้างโบสถ์วิหารให้เป็นที่พักพิงของพระเจ้านั้น ๆ และประกวดประชันในการสร้างอย่างโอโง่งงตงาม ความเชื่อถ้อยในเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดมีอย่างมั่นคง จึงมีวิธีการรักษาซากศพผู้ตายไว้ไม่ให้เน่าเปื่อย ทั้งนี้โดยเชื่อว่าในระยะ ๒-๓ พันปีข้างหน้า วิญญาณของผู้คนจะกลับคืนมาสู่ร่างเดิม ศพอาบยาเหือดแห้งเรียกว่ามัมมี่ ซึ่งยังขุดพบในปัจจุบันนี้มากมาย แต่เนื่องจากยอมลืมนึกว่ากษัตริย์เป็นยอดของชนทั้งหลาย การเก็บศพของกษัตริย์จึงต้องทำที่เก็บถนุ อย่างพิเศษ โดยเหตุนี้ทำให้เกิดความ ก้าวหน้า ในทางศิลปกรรม ชนฮั่นกล่าวคือการสร้างปริมติอันนับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์อันหนึ่งของโลกสมัยโบราณ ซึ่งแม้ในปัจจุบันก็ยากที่จะทำได้

ชาวฮั่นจับตัวลูกชดเชียนหนึ่งล้านเจ็ดพันเจ็ดร้อยคนต่าง ๆ มาแต่ครั้งนั้น ตัวอักษรหนึ่งในครั้งแรกก็เป็นอักษรภาพ คือเขียนภาพเป็นความหมายถึงสิ่งนั้นสิ่งนั้น ถัดมาจึงใช้อักษรซึ่งเป็นรูปหนังสือจริง ๆ

การกำหนดวันเดือนปีตามปฏิทินอย่างที่เราใช้กันทุกวันนี้ ชาวฮั่นจับตัวลูกชดเชียนมาแต่ครั้งนั้นแล้วเหมือนกัน

ดังกล่าวมานี้ เป็นเพียง ส่วนหนึ่งแห่ง อารยธรรม ของชาวฮั่นในครั้ง โบราณ และโดยที่ประชาชนย่อมมีการติดต่อค้าขายต่างบ้าน ต่างเมืองกัน อยู่เสมอ อารยธรรมเหล่านั้นจึงได้แพร่หลายออกไปเป็นลำดับ และแก่โรคที่แปลกจากเดิมบ้าง เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลเวลาและภูมิประเทศ ในเบื้องต้นอารยธรรมนี้ได้แพร่หลายไปตาม ดินแดนโดยรอบฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ต่อมาก็เข้าไปสู่ประเทศต่าง ๆ ในยุโรป แล้วจึงข้ามมหาสมุทรไปยังดินแดนอื่น ๆ คือไปอีก เพราะมนุษย์ไปถึงไหน ย่อมนำอารยธรรมของตนไปทิ้งทอดทิ้งด้วย

๒. อารยธรรมในจีน

แหล่งกำเนิดอารยธรรมอีกแห่งหนึ่งซึ่งคู่เคียงกันในยุคสมัยเดียวกับอียิปต์ ก็คืออารยธรรมในลุ่มน้ำของไทหรืออารยธรรมของคนอีกชาติหนึ่งซึ่งเราเรียกว่าจีน

ประวัติศาสตร์ของจีนเท่าที่พอจะสอบสวนหลักฐานได้นั้นอยู่ในระยะเวลา ไม่เกินกว่า ๕,๐๐๐ ปีจากสมัยปัจจุบัน นั่นคือตรงกับสมัยที่อียิปต์กำลังมีอารยธรรมอันรุ่งโรจน์อยู่บนฝั่งแม่น้ำไนล์แล้ว ประวัติการณ์ชนแรกของจีนเป็นนิยายปนไปกับเรื่องจริง แต่ก็พอแสดงให้เห็นในครั้นนั้นปกครองกันเป็นหมู่ มีหัวหน้าหมู่เป็นผู้นำ แล้วค่อยมาจึงมีพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งเรียกว่าฮ่องเต้ กษัตริย์ของชาวจีนในยุคแรก ๆ นี้ ตามตำนานว่า ได้ช่วยเหลือชาวจีนมากมาย อาทิ เช่นการทวงเงินชดเชย ทำเครื่องสังฆวงวัด ทำปฏิทิน ดอนประชาชนให้รู้จักการดำรงฐานะต่าง ๆ ด้วยไม้ไผ่บ้าง ด้วยดินบ้าง ด้วยโลหะบ้าง ดั่งสอนให้คนค้าขาย สอนวิชาดาราศาสตร์ หรือวิธีดูดาวให้แก่คนทั้งปวง และเมเหิรของกษัตริย์องค์หนึ่งสอนให้ประชาชนเลี้ยงตัวไหม และทอผ้าไหม

อย่างไรก็ตาม แม้เรื่องเหล่านี้จะเป็นนิยาย แต่ความจริงต่าง ๆ ในเรื่องนั้นคงมีอยู่ เช่นเป็นดังที่แสดงว่าเมื่อระยะเวลาประมาณ ๕,๐๐๐ ปีมาแล้วนั้น ชาวจีนได้ประดิษฐ์อารยธรรมต่าง ๆ ที่น่าอึ้งเกี่ยวกับอียิปต์ เราพอเชื่อได้ว่าในแผ่นดินจีนครั้งนั้น ชาวจีนใช้แค่จะทำนาอย่างขยันขันแข็งเท่านั้นหากยังรู้จักการปลูกต้นไม้ชนิดอื่นอีกด้วย ดินหมอนั้นใช้สำหรับเลี้ยงตัวไหม และเมื่อมีการเลี้ยงตัวไหมแล้ว ก็แสดงว่าชาวจีนต้องรู้จักการทำผ้าไหมมาแต่ครั้งกระนั้น ประชาชนรู้จักเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ให้เชื่อง อาทิเช่น ม้า สุนัข วัว และ หมู และเบ็ดต่าง ๆ เมืองเกิดขึ้นหลายต่อหลายแห่งมีการค้าติดต่อระหว่างเมืองเหล่านั้น มีการนำโลหะเข้ามาใช้ทำของเกี่ยวกับชาวอียิปต์ การเขียนหนังสือซึ่งแต่เดิมเขียนภาพแทนสิ่งต่าง ๆ นั้น ได้เปลี่ยนมาเป็นการใช้อักษรจริง ๆ และในครั้งนั้นจีนมีระบอบการปกครองแล้ว แต่กษัตริย์จีนในครั้งกระนั้นคงเป็นเพียงผู้นำประชาชนในการประกอบอาชีพ

ประวัติการณ์ของฉันเป็นท่านของนิยายถึงฉัน ฉันอ้างมาประมาณ ๒๗๐๐ ปีมาแล้ว
แล้วเราจึงทราบประวัติการณ์ได้แน่นอนเข้า ทั้งนี้ เนื่องจากมีการใช้หนังสือ มีการบันทึก
เหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้เป็นหลักฐาน

เมื่อถึงตอนนั้นก็ทำให้เราทราบความเป็นอยู่ของสังคมชาวฉันในยุคนั้นได้ว่า ได้
แบ่งกันเป็นกลุ่มเป็นชนอย่างไร คนสามัญส่วนใหญ่ก็เป็นพวกทำไร่ไถนา ทำหัตถกรรม
เช่นทำเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นพวกพ่อค้าขายสินค้าต่าง ๆ ถัดขึ้นไปเป็นบุคคลชั้นหนึ่ง
เป็นพวกคนชั้นสูงหรือพวกขุนนาง คนพวกนี้เป็นเจ้าของที่ดินมากมาย มีอิทธิพลในการ
ปกครองมาก เป็นผู้เลือกบุคคลเข้ารับราชการ คนพวกนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นพวกชนปกครอง
เหนือบุคคลชั้นอื่น ซึ่งเป็นชนชั้นที่หลายก่อกำเนิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเจ้าชีวิตของคน
ทั้งปวง

บุคคลชั้นขุนนางนี้เช่นเดียวกับในอียิปต์ คือมีความพิเศษยิ่งกว่าพวกอื่น ๆ
มีธงใช้ของใช้มากมายหลายอย่าง และเป็นชนชั้นที่คิดว่าตนควรมรดกทั้งหลายใช้ด้วย
กัน ชีวิตเต็มไปด้วยความสนุกสนานและมีเวลาว่างเปล่ามาก เมื่อว่างจากราชการ
ก็ไปมั่วสุมกับเพื่อน เล่นการพนัน ศึกษาศา เรียนโคลงกลอน เล่นดนตรีหรือฟังดนตรี
และโต้เถียงกันในเรื่องมีสาระบ้าง ไม่มีสาระบ้าง

ในยุคนั้นฉันมีกฎประเพณีที่รื้อทำการถึงตอนประมาณมากมาย ทราบชื่อว่า
คนชั้นสูง เช่น ขงจื๊อ เต๋าจื๊อ และเม้งจื๊อ ซึ่งเรียนจะได้ทราบเรื่องราวอย่างละเอียดใน
ตอนต่อไป

ในราว ๒๖๐๐ ปีมาแล้ว ฉันจึงได้พบจักรพรรดิคนเป็นองค์แรก กษัตริย์องค์
นี้คือ พระเจ้าจั้นซีฮ่องเต้ พระเจ้าจั้นซีฮ่องเต้ได้ขยายจักรวรรดิฉันออกไปอย่างกว้าง
ขวางแล้ว ยังได้สร้างสิ่งมหัศจรรย์ไว้กับมหาสมุทรในอียิปต์อีกด้วย สิ่งมหัศจรรย์นั้นได้
แก่กำแพงใหญ่ของฉัน ซึ่งยังปรากฏอยู่จนทุกวันนี้

ดังถ้าวานเราจะเห็นว่าฉันก็เช่นเดียวกับอัปต์ คือมีความก้าวหน้าทางศิลป
วรรณคดี ปรัชญา รัฐศาสตร์ การพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม ซึ่งหมายความว่า
อารยธรรมของชนกลุ่มนี้ได้ก้าวไปอีกไกล

อารยธรรมของฉัน ก็แพร่หลายไปสู่ชาติอื่น ๆ เช่นเดียวกับอารยธรรมของ
อัปต์ ในขั้นแรก (อารยธรรมนี้ศูนย์กลางอยู่เฉพาะในบริเวณลุ่มแม่น้ำเทสของเท่านั้น
แล้วจึงแพร่หลายไปยังกลุ่มชนใกล้เคียงทุกทิศทุกทาง ทางใต้ลงไปถึงแหลมอินโดจีน ทาง
ทิศตะวันตกได้ข้ามทวีปเราหิมาลัยเข้าไปสู่อินเดีย อันเป็นแหล่งอารยธรรมอีกแห่งหนึ่ง
ทางทิศตะวันออกเข้าสู่อูเกาหลี่ และข้ามทะเลไปสู่อูญี่ปุ่น อาจกล่าวได้ว่าอารยธรรมต่าง ๆ
ในทวีปเอเชียอันได้เปลี่ยนแปลงไปด้วยการเรียนแบบอารยธรรมฉันเป็นอันมาก

๓. อารยธรรมในอินเดีย

อินเดียเป็นแหล่งอารยธรรมอีกแห่งหนึ่งของโลกสมัยโบราณ ประเทศอินเดีย
มีลักษณะเป็นพืนดินรูปสามเหลี่ยมยื่นออกไปสู่มหาสมุทรอินเดีย อินเดียขาดการติดต่อกับ
ประเทศใกล้เคียงก็เนื่องจากถูกธรรมชาติกีดขวางไว้ ทางเหนือก็ได้แก่ทิวเขาหิมาลัย ทาง
ตะวันตกก็มีทิวเขาและทะเลทรายกั้นอยู่ ประชาชนที่อยู่ในอินเดียแต่ดั้งเดิมเป็นพวกป่าเถื่อน
ของเขาย้อยตามป่าดงพงไพร เรียกว่า พวกมิลลิกะ ครั้นกาลล่วงมาจึงมีชนหมู่หนึ่ง
อพยพมาจากทวีปยุโรป ข้ามทวีปเอเชียตะวันตกเฉียงเหนือเข้ามาสู่ประเทศอินเดียทางลุ่ม
น้ำสินธุอันเป็นที่อุดมสมบูรณ์ ขับได้พวกมิลลิกะซึ่งเป็นเจ้าของถิ่นเดิมให้ถอยร่นลงไปทาง
ใต้ แล้วตั้งภูมิดำเนินลงเป็นปึกแผ่น และเรียกตนเองว่า พวกอารยัน ซึ่งหมายความว่า
พวกที่เจริญแล้ว

ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ขุดค้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ ปรากฏว่าได้พบซากเมือง
ร้างที่บนฝั่งแม่น้ำสินธุมีอายุประมาณ ๕๐๐๐ ปีมาแล้ว อันเป็นเครื่องแสดงว่าอารยธรรม
ของพวกอารยัน ได้เริ่มมาพร้อม ๆ กับคนในท้องถิ่น

แต่อย่างไรก็ตาม ประวัติศาสตร์ของอินเดียเท่าที่เป็นลายลักษณ์อักษรนั้น เริ่ม
แต่คัมภีร์ ฤคเวท ซึ่งปรากฏว่ามีอายุราว ๓๐๐๐ ปีมาแล้วเท่านั้น คัมภีร์ฉบับรจกฤท

กตอนบวงสรวงพระเจ้า ซึ่งพวกพราหมณ์ได้จัดจำกันต่อ ๆ มา และได้มาจารึกลงไว้เป็น
ตัวอักษรในภายหลัง

ภาษาที่ใช้ในสมัยกรุงเวท เป็นภาษาดั้งเดิมซึ่งคล้ายคลึงกับภาษากรีก
ลาติน และเปอร์เซียโบราณมากจึงเรียกกันว่าภาษาอินโด-ยูโรเปียน อันแสดงว่าชาติที่
ใช้ภาษาในเครือเดียวกันนี้ คงจะเป็นเชื้อชาติเดียวกันมาแต่โบราณกาล และอพยพแยก
ย้ายกันไปในภายหลัง

จากการที่ชนชาติอารยันเข้ามาในอำนาจเห็นคนพื้นเมืองเอง ก่อให้เกิดรากฐาน
การแบ่งชนวรรณะขึ้นในอินเดีย อันเป็นทำนองเดียวกับอารยธรรมในเหล่าอื่น ๆ ดังกล่าว
มาแล้ว ชาวอินเดียแบ่งสังคมของตนออกเป็น ๔ วรรณะ คือ พราหมณ์ กษัตริย์ แพทย์
และ ชูทร

เมื่อพวกอารยันเข้ามาตั้งหลักฐานในอินเดียแล้ว ก็ได้ขยายต่อไปทางทิศตะวันออก
และทางใต้ ตั้งบ้านตั้งเมืองขึ้นเป็นอันมาก มีการค้า การอุตสาหกรรมและการปกครอง
รู้จักใช้ของแทนมาตราถ่วงในการแลกเปลี่ยน มีการปกครองอย่างเด็ดขาด
อำนาจอยู่ที่กษัตริย์องค์เดียว ทั้งนี้เพื่อต่อสู้กับศัตรูภายนอก

คำสอนดั้งเดิมของพวกอารยันก็คือ คำสอนพราหมณ์ ซึ่งนับถือพระเจ้าต่าง ๆ
ทั้งเราจะได้เรียนต่อไป ต่อจากคำสอนพราหมณ์จึงได้ยืมคำสอนใหญ่ของลัทธิอื่นอีกคำสอน
หนึ่งคือ พระพุทธศาสนา ซึ่งได้แพร่หลายไปทั่วอินเดีย คือมากแพร่หลายไปยังลังกา จีน
เกาหลี ญี่ปุ่น พม่า และไทย

อารยธรรมของชาวอินเดียทั้งในด้านคำสอนพราหมณ์ พระพุทธศาสนา
และธรรมเนียมประเพณีอื่นๆ ตลอดจนแบบอย่างการออกกฎหมายของอินเดียกระทำผิด ได้
แพร่หลายไปยังทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศพม่า มอญ
ไทย และ เขมร ตลอดจนหมู่เกาะต่างๆ ในมาลายูตะวันออก งานพระราชนิพนธ์ต่างๆ
และพิธีโดยคำสวดต่างๆ ล้วนเป็นอารยธรรมของชาวอินเดียเกือบทั้งสิ้น ตัวอักษร มอญ
เขมร ไทย ก็มีมูลมาจากอักษรที่ใช้ในอินเดีย

๔. อารยธรรมในอเมริกา

ทวีปอเมริกาแม้จะเป็นทวีปที่ชาวยุโรปได้พบใหม่ เมื่อประมาณ ๔๐๐ ปีมาแล้ว แต่ก็ปรากฏว่าในอเมริกากลางและอเมริกาใต้มีแต่สมัยโบราณได้เคยเป็นแหล่งอารยธรรมแห่งหนึ่ง ชาวพื้นเมืองที่อยู่ในทวีปนี้ มีได้เป็นคนป่าเถื่อนดั่งมนุษย์ในสมัยยุคหิน หากรู้จักคิดอ่านสร้างบ้านเมืองได้ใหญ่โตงดงาม ไม่แพ้แหล่งอารยธรรมแห่งอื่นที่ได้กล่าวมาแล้ว จากการขุดค้นค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์ซึ่งได้ดำเนินมาเมื่อเร็ว ๆ นี้ ปรากฏว่าอารยธรรมแห่งนี้มีอายุไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ ปี ซึ่งน่าอัศจรรย์ที่ว่าช่างได้เคยในระยะเดียวกับอารยธรรมแห่งอื่น ๆ

แหล่งอารยธรรมในอเมริกามี ๓ แห่ง คือ

๑. อารยธรรมของพวกมายา ซึ่งอยู่ในดินแดนที่เป็นประเทศเม็กซิโกปัจจุบันนี้
๒. อารยธรรมของพวกแอซเทค ในเม็กซิโก ซึ่งมามีอำนาจเหนือพวกมายา

ในภายหลัง

๓. อารยธรรมของพวกอินคาในอเมริกาใต้

หมันทั้งสามพวกที่กล่าวนี้มีอารยธรรมของตนเอง คนพวกนี้รู้จักปลูกบ้านสร้างเมือง สร้างโบสถ์วิหารงาม ๆ สำหรับพระเจ้าที่เขาศาเทบูชา รู้จักสร้างและหล่อเทวรูปต่าง ๆ รู้จักปั้นหม้อไห ถ้วยชามงาม ๆ เป็นต้น

อารยธรรมของชนเหล่านี้ ถูกทำลายลงด้วยการปล้นสะดมที่เอาทรัพย์สินเงินทองและของมีค่าต่าง ๆ ไปเสียมากค่อนมาก จากการรณรงค์หาโรคพิษของพวกโปรตุเกสและสเปน ในสมัยการสำรวจทางทะเล ในปัจจุบันนี้ อารยธรรมของชาวพื้นเมือง เกือบสูญสิ้นไปหมด แต่มีอารยธรรมของชาวยุโรป ซึ่งชาวโปรตุเกสและสเปนนำไปปรากฏอยู่แทนที่

เลขเรียกหนังสือ 900
Call No. ๑

ห้องสมุดกระทรวงศึกษาธิการ
ชื่อผู้แต่ง Author ๑๖๖๓

๑๐๐

๑.

(๑.๒) ๑.๒.๑

1749

